

# Universitätsbibliothek Wuppertal

## Xenophontis, Philosophi Et Imperatoris Clarissimi, Qvae Exstant Opera

Xenophon

Francofurti, 1596

Liber tertius

---

**Nutzungsrichtlinien** Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-331](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-331)

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΩΝ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

XENOPHONTIS MEMORABILIVM LIBER TERTIVS.



ΤΙ δὲ τὰς ὀρεγμίδας ἤ Α  
καλῶν, ὅτι μελῆς ὧν ὀρέ-  
σονται ποῶν ὠφέλη, ἵδν ἤ-  
βου δὴ γήσομαι. ἀκῆσας ἴα ρ  
ποτε Διονυσόδωρον εἰς τὴν  
πόλιν ἤκων, ἐπαγγέλλομαι

πρατηγῆν διδάξην, ἔλεξε παρῶς πῖνα ἤ ξυών-  
των, ὃν ἠόσάνετο βυλόμυρον τὴ μῆς τῶν τῆς ἐν  
τῆ πόλῃ τυγχάνειν ἀγροὶν μύτοι, ὧ νεαία, τὴ  
βυλόμυρον ἐν τῆ πόλῃ πρατηγῆν, ἄξον τῆτο  
μαθῆν, ἀμελῆσαι αὐτῶν καὶ δικαίως αὐτῶν ὑπὸ  
τῆ πόλεως ζημοῖτο πολὺ μᾶλλον, ἢ εἰς αἰ-  
δριαῖ τὰς ἐρβολαβοῖη, μὴ μεμαθηκῶς αἰδρια-  
τοποιῆν. ὅλης γὰρ τῆ πόλεως ἐν τοῖς πολεμικαῖς  
κινδύνοις, ὅτι βεπομῆνης ὧ πρατηγῶν, μεγά-  
λα τὰ τε ἀγαθὰ καποροῦντος αὐτῶν, καὶ τὰ κα-  
κὰ ἀφ᾽ αὐτῶν τάνοντος εἰκὸς γίνεσθαι. πῶς οὖν  
τῶν αὐτῶν δικαίως ὁ τῆ μὲν μανθάνειν τῆ τῆ α-  
μελῶν, τῆ δὲ αἰρεθῆναι ὅτι μελοῦ μῆμος, ζη-  
μοῖτο, τοιαῦτα μὲν δὴ λέγων ἐπέσειν αὐτὸν, ἐλ-  
θόντα μανθάνειν. ἐπεὶ δὲ μεμαθηκῶς ἤκε, παρῶς  
ἐπαγγέλλεται, λέγων ἔδοκός ὑμῖν, ὧ ἀνδρες, ὡς-  
παρῶ Ομηρος τὴ Ἀγαμέμνονα γραρὸν ἐφηεῖ),  
καὶ ἔτω ὁδε πρατηγῆν μαθῶν, γραρῶτερος φαί-  
νεσθαι, καὶ γὰρ ὡς παρῶ ὁ κίθαριζῆν μαθῶν, καὶ μὴ  
κίθαριζῆν, κίθαριζῆς ὅστι καὶ ὁ μαθῶν ἰαῶσθαι, καὶ  
μὴ ἰαῶσθαι, ὅμως ἰαῶσθαι ὅστι ἔτω καὶ ὁδε ἔτω  
τῶνδε ἔτω ἄλλοις πρατηγῆς ἄν, καὶ μὴ μὴδεῖς  
αὐτῶν ἔλθῃ. ὁ δὲ μὴ ὅτι σαμῆμος, ἔτε πρατηγῆς  
ἔτε ἰαῶσθαι ὅστι, ὁ δὲ εἰάν τῶν πᾶντων ἀνθρώ-  
πων αἰρεθῆν. ἀπάρ, ἐφη, ἵνα καὶ εἰάν ἡμῶν τις πα-  
ξιαρχῆν, ἢ λοχαγῆν σοι, ὅτισημονέσερι τῆ πο-  
λεμικῶν ὧ μῆν, λέξον ἡμῖν πόθεν ἤρξατό σε δι-  
δάσκειν πῶν πρατηγῆν, καὶ ὅς ἐκ τῶν αὐτῶν, ἐφη,  
εἰς ὁ παρῶ καὶ ἐτελῶντα. τὰ γὰρ τακτικὰ ἐμέ γε,  
καὶ ἄλλο ὁδὸν ἐδίδαξεν. δὴ καὶ μὲν, ἐφη ὁ Σω-  
κράτης, τὸ γὰρ πολλοσὸν μέρος ὅστι πρατηγῆας.  
Ατορ fuerit, rerum bellicarum peritiores simus: dic nobis, unde ceperit artem imperato-  
riam tibi tradere. Ab illo ipso, inquit, in quod etiam desit. Nam ordinū rationes, nihilq;  
præterea me docuit. Atqui, subiecit Socrates, aliquanta hæc artis imperatoriae pars est.



ETERVM iuuisse So-  
cratem rerum honesta-  
rum cupidus in hoc, vt  
illorum, quæ expete-  
bant, studium in eis ex-  
citaretur: id iam com-  
memorabo. Nam quū  
audiisset aliquando, Dionysodorum in vr-  
bem venisse, qui artem imperatoriā doce-  
re se velle policeretur: ad quemdam e fa-  
miliaribus dixit, quem huius honoris in ci-  
uitate cōsequendi cupidum esse animad-  
Buereret: Turpe est eum, mi adulescēs, qui  
fungi munere imperatorio velit in repu-  
blica, negligere discendæ illius occasionē,  
quæ offeratur: atq; hic multo iustius a ciui-  
tate puniretur, quam si quis imperitus sta-  
tuarix, nihilominus statuas fingēdas susci-  
peret. Nam quum bellicis in periculis vni-  
uersa respublica imperatori committatur,  
consentaneum est, eo rem feliciter geren-  
te magna reipublicæ commoda, contraq;  
peccante ipso, magna mala euenire. Cur  
igitur non is merito, qui artē hanc discere  
negligit, ac nihilominus vt imperator deli-  
gatur, omni cura consequi nititur, multari  
debeat? Hæc quum diceret, persuasit ho-  
mini, vt ad discendum accederet. Postea-  
quam re percepta rediret, cum eo iocans:  
An nō, inquit, videtur vobis, amici, perin-  
de atq; Homerus Agamemnonem augu-  
stum dixit, ita etiam hic, posteaquā impe-  
ratoriam artem didicit, augustior videri?  
Etenim quemadmodū qui citharā pulsare  
didicit, etiam si non pulset citharā, nihilo-  
minus citharædus est: & qui medendi ar-  
tem didicit, etiam si medicinam nō faciat,  
D nihilominus medicus est: ita hic quoque  
semper ex hoc tempore imperator est, et-  
iam si a nemine ad munus hoc deligatur.  
At vero qui alicuius rei rudis est, is nec im-  
perator, nec medicus est, etiā si vel ab vni-  
uersis hominibus deligatur. Vt autem, ait,  
etiam nos, si quis forte nostrum te prætorē  
vel cohortis præfectus, vel manipuli du-

Socrates de imperato-  
rio munere  
differt.

XENO-







εαν ουν, εφη, εγω, ω σωκρατες, βελτιστος ων  
 αυτην δηλος ω, σχεσει μοι τωτο εις οπειθε-  
 σαι αυτους εμοι; εαν γε τωτο, εφη, δι-  
 δαξω αυτους, ως οπειθεσαι σοι καλλιον τε  
 και σωτηριωτερον αυτους εσαι. πως ουν, εφη,  
 το διδασκω; πολυ ηδη, εφη, ραον, η ει σοι δεοι  
 διδασκω, ως τα κακα τω αγαθον αμεινω και  
 λιστοτερες εστι. λεγεις, εφη, συ τ' ιππαρχον  
 προς τοις αλλοις επιμελεσθαι δεν και τω λε-  
 γων διωσασθαι; συ δ' ωκ, εφη, χρωμαι σωπη-  
 ιωπαρχω, η οκ εντεθυμησαι, οτι οσα τε νο-  
 μω μεμαθηκα μη καλλιστα οντα, διων γε ζην  
 επισαμδα, ταυτα παντα δια λογου εμαθο-  
 μω, και ει τι άλλο καλον μαθηταις τις μαθη-  
 μα, δια λογου μαθηταις, και οι σχεσει διδα-  
 σκοντες, μαλιστα λογω χρωνται, και οι τα σω-  
 δαγοτα μαλιστα επισαμδοι, καλλιστα εφε-  
 λωνται; η ποδε οκ εντεθυμησαι, ως οτην  
 γε προς εις οκ εδεν πολεως γινηται, ως  
 οφ οεις δηλον πεμπομω, οσδεεις αλλοθεν  
 ουδαμωτεν τωτοι εφάμιλλος γινηται, οσδε  
 δανδρια εν αλλη πολει ομοια τη οηθαδε  
 σιωαγεται; αληθη λεγεις, εφη. αλλα μω  
 ουτε δωφονια ποσυτον δια φερονται αθη-  
 ναοι τω αλλων, ουτε σωμω μεγελη και ρω-  
 μη, οσον φιλοτιμια, η αφ μαλιστα παρξωμω  
 προς τα καλα και εντιμα. αλητες, εφη, και  
 τω ο. οκομω οει εφη, και τω ιππαρχω τω εν-  
 θαδε εις επιμελησει, ως πολυ αυτ και τωτο  
 διενεχθειεν τ' αλλων, οπλων τε και ιππων πα-  
 ροκαθη, και διαξια, και ετοιμωσιν κινδυνωμω  
 ος τωσ πολεμωσ, ει νομωσθαι ταυτα ποιεν-  
 τεσ επαμω και υμωσ τευξεα χειρωσ γε, εφη. μη  
 τοιμω οκη, εφη, αλλα παρω τωσ αυδρασ επι  
 ταυτα παρξωμω, αφ ων αυτωσ λεωφθηθησιν,  
 και οι αλλοι πολιται δια σε. αλλα ηδη δια πα-  
 ροστωμω, εφη. ιδων δε ποτε Νικομαχιδω εξ  
 αρχαρεσων αποντα, ηρετο τι εσ, ω Νικομα-  
 χιδη στρατηγω ηρω; και ος, εφη, ω σω-  
 κρατες, ποιτωσ εισιν αθλωμω, ωστε εμε μω  
 εχ ειλοιτο, ος οκ κατα λογου στρατωμω  
 κατα τετεμμη και λοχαγων και ταξιαρχων  
 και βαμπατωσ ποτ' πολεμωσ οσαυτα εχων  
 (αμα ο τωσ ελασ τω βαμπατωσ απογυμνω-  
 μωσ επεδεικνυεν) Αντιθενω, εφη, ειλον-  
 το, τ' ετε οπλιτω πω ποτε στρατωμωσ,

Atque si ego, mi Socrates, præstātissimum  
 me declarauero, num ad hoc mihi sufficiet  
 illud, ut mihi pareant? Siquidem præterea,  
 subiecit Socrates, docueris eos, fore me-  
 lius ipsis ac salutaris, si tibi obtemperent.  
 At quo pacto, inquit, hoc docebo? Multo  
 facilius profecto, quam si docere te oporteat,  
 mala bonis præstare, magisque con-  
 ducere. Dicis tu, inquit, debere magi-  
 strum equitum præter alia curam adhibere,  
 ut etiam dicendi facultatem habeat? Tu  
 vero existimabas, respondit, tacite præfe-  
 cturam equitum administrari posse? An  
 non tecum ipse cogitas, nos ea vniuersa,  
 quæcumq; de præscripto legis longe pul-  
 cherrima didicimus, & per quæ viuendi  
 modum tenemus, vna cum quauis alia bo-  
 na disciplina, orationis ope didicisse,  
 quodq; doctores optimi sermone in pri-  
 mis vtantur, & qui dignissima cognitione  
 tenent, pulcherrime differant? An ad ani-  
 mum tibi numquam accidit, quod quum  
 chorus vnus ex hac vrbe efficitur, verbi  
 causa, qui in Delum mittitur, nullus a-  
 liunde huic æqualis institui possit; quodq;  
 tanta virorum præstantia in alia vrbe nul-  
 la cogatur, quæ huic nostræ respondeat?  
 Vere dicis, ait. Atqui neque vocis elegan-  
 tia tantum præstant Athenienses aliis, neq;  
 corporum magnitudine ac robore; quan-  
 tum ambitione, quæ maxime ad præcla-  
 ra & honorifica mortales excitat. Etiam  
 hoc, ait, verum est. Ergone putas, inquit,  
 etiam equestres copias, quæ heic sunt, si  
 quis diligenter curet, longe præstaturas a-  
 liis armorum equorumq; adparatu, ac or-  
 dine, & promte pericula aduersus hostes  
 subeundo, si existimarent hæc facientes, se  
 laudem ac gloriam consequuturos? Hoc  
 quidem est consentaneum, inquit. Ergo  
 ne cuncteris, ait, sed operam dato, ut equi-  
 tes ad ea propellas, de quibus & tibi, &  
 propter te ceteris ciuibus commodum ali-  
 quod sperandum sit. Equidem hoc profe-  
 cto conabor, inquit. Quum autem aliquã-  
 do Nicomachidem abeuntem e comitiis  
 vidisset, quærebat: Quinam, mi Nicoma-  
 chides, imperatores lecti sunt? Et ille: An  
 non tales sunt, ait, Athenienses, mi So-  
 crates, ut me quidem non elegerint, qui  
 ex delectus tabellis militans tum manipu-  
 los ducendo, tum cohortibus imperando,  
 tum vulnera tot ab hostibus accipiendo,  
 (simul se denudans, vulnerum cicatrices  
 ostendebat) iam confectus sum: Antisthe-  
 nem vero legerunt, qui neq; grauis armatu-  
 re pedes vlla in expeditione vniquam fuit,

και τε-  
 πο, οει-  
 ο  
 και τε-  
 πο, οει-  
 ο

neq; inter equites quidquam illustre gef-  
 fit, ac præter rationem cogendæ pecuniæ  
 nihil nouit. Bonū vero id fuerit, ait Socra-  
 tes, posse militibus ipsum necessaria sup-  
 peditare. Enimvero, inquit Nicomachi-  
 des, etiam mercatores cogendæ pecuniæ  
 rationem norunt, neq; tamen idcirco fun-  
 gi munere imperatorio possunt. Et Socra-  
 tes: Etiam victoriæ cupidus est Antisthe-  
 nes, inquit, quod in imperatore necessario  
 requiritur. An nõ vides eum, quoties cho-  
 ri dux fuit, omnibus choris vicisse? Profe-  
 cto, ait Nicomachides, nihil similitudinis  
 habet chori & exercitus præfectura. At-  
 qui, subiecit Socrates, quum neque can-  
 endi, neque doctrinæ chororum peritus  
 esset Antisthenes, nihilominus reperire  
 potuit eos, qui in his longe præstarent a-  
 liis. Ergo & imperatorio dum munere  
 fungetur, inquit Nicomachides, alios in-  
 ueniet, qui eius loco aciem struent; alios,  
 qui pugnabunt. Nimirum, ait Socrates, si  
 etiam in rebus bellicis præstantissimos  
 quosque perinde ac in iis, quæ ad chorum  
 pertinent, repererit, ac præ aliis delegerit:  
 consentaneum est, eum hac quoque in  
 parte victoriam reportaturum. Præterea  
 credi par est, eum maiores facturum sum-  
 tus in hanc rerum bellicarum victoriam,  
 quæ communis ei cum ciuitate vniuer-  
 sa est; quam in victoriam chori, cum tri-  
 bu sua partam. Hocine vis mi Socrates,  
 inquit, eiusdem esse hominis, choro &  
 exercitui præesse? Equidem, inquit, aio  
 illum, qui sciat, quibus sit opus, eaque  
 comparare possit, cuiuscumque tandem rei  
 præsit, bonum tamen præfectum esse; si-  
 ue choro, seu domui, seu ciuitati, seu ex-  
 D  
 exercitui præsit. Profecto, ait Nicomachi-  
 des, numquam de te auditorum equidem  
 me arbitrabar, mi Socrates, bonos patres-  
 familias etiam bonos imperatores esse. A-  
 ge igitur, inquit Socrates, vtriusque officia  
 indagemus; vt sciamus, eadem ne sint,  
 an diuersa. Omnino, ait. Annon igitur  
 ad vtrumque pertinet, vt imperio suo sub-  
 iectos sibi morigeros & obsequentes red-  
 dat? Vero, inquit. Quid? annon, vt sin-  
 gulis imperent ea, quæ ipsos facere con-  
 ueniat? Hoc quoque respondit. Etiam  
 hoc vtrique conuenire arbitror, vt ma-  
 los puniant, & adficient honore bonos.  
 Prorsus ita est, ait. Subditorum autem  
 beneuolentiam sibi conciliare, qui non  
 vtrique fuerit honestum? Ita est, in-  
 quit. Vt socios & auxiliares adsciscant,

Α ἔντε τοῖς ἰπαυδοῖσιν ὁσδὲν ἐπέλεπτον ποιήσαν-  
 τα, ὅτις ἀμύμον τε ἄλλο ὁσδὲν, ἢ χεῖμα ἄ  
 συλλέξαν. Ὀσκούω, ἔφη ὁ Σώκρατης, τίς το  
 μὲν ἀγαθόν, εἴγε τοῖς στρατιώταις ἰκανὸς ἔσαι  
 τὰ βηπιτήδεια ποιεῖν. καὶ γὰρ οἱ ἔμποροι, ἔφη  
 ὁ Νικομαχίδης, χεῖματα συλλέξαν ἰκανοὶ  
 εἰσιν. ἀλλ' οὐχ ἕνεκα τούτου καὶ στρατηγὸν δύ-  
 ναμντ' αἶ. καὶ ὁ Σώκρατης ἔφη. ἀλλὰ καὶ τὸ φι-  
 λόνειος Ἀντιθένης ἔστιν, ὁ στρατηγὸν ὡς εἶναι  
 βηπιτήδειον ἔστιν. οὐχ ὁρᾷς, ὅτι καὶ ὁσάκις κε-  
 B  
 χορήγηκε, πᾶσι τοῖς χρόνοις νειίκηκε; μα δὲ, ἔ-  
 φη ὁ Νικομαχίδης, ἀλλ' ὁσδὲν ὁμοίον ἔστιν χρό-  
 ροῦ τε καὶ στρατῶματος ὡς εἶναι. καὶ μὲν,  
 ἔφη ὁ Σώκρατης, ὁσδὲν ὡδῆς γε ὁ Ἀντιθένης,  
 ὁσδὲν χρόνῳ διδασκαλίας ἔμπειρος ὢν, ὅμως  
 ἐγὼ εἶπο ἰκανὸς εἶναι τὸς κρατίστους ταῦτα. καὶ  
 ἐν τῇ τ' ἐραπῆ ὄν, ἔφη ὁ Νικομαχίδης, ἀλλ' ἔραπῆ  
 λους μὲν εἶρησὶ τὸς τάξοντάς αὐτ' ἑαυτῶν, ἀλλ'  
 λους δὲ τὸς τ' μαχομένους. Ὀσκούω, ἔφη ὁ Σώ-  
 κρατης, εἰάν γε καὶ ἐν τοῖς πολεμικοῖς τὸς κρα-  
 C  
 τίστους, ὡς εἶπε ἐν τοῖς χροικοῖς, ἔξελείκηται,  
 καὶ ὡς εἶρηται, εἰκότως αἶ καὶ τούτου νικηφό-  
 ρος εἶναι. καὶ δαπνῶν δὲ αὐτὸν εἰκός μᾶλλον  
 αἶ ἐδέλφειν εἰς τὴν ζωὴν ὅλην τῇ πόλει τῆς πολε-  
 μικῶν νίκῃ, ἢ εἰς τὴν ζωὴν τῇ φυλῇ τῆς χρο-  
 ρικῶν. λέγεις σὺ, ἔφη, ὁ Σώκρατης, ὡς τὸ  
 αὐτῶν αἰδρός ἔστι χορηγὸν τε καλῶς καὶ στρα-  
 τηγὸν; λέγω ἔγωγ', ἔφη, ὡς ὅτις αἶ τις ὡς εἶ-  
 σαίδη, εἰάν γινώσκῃ τε ὦν δὲ, καὶ ταῦτα πο-  
 εἰζεσθαι δυνήται, ἀγαθὸς αἶ εἶναι ὡς εἶπες.  
 εἶτε χρόνῳ, εἶτε οἴκου, εἶτε πόλεως, εἶτε στρα-  
 D  
 τῶματος ὡς εἶπες. καὶ ὁ Νικομαχίδης, μα δὲ  
 εἶπε, ὁ Σώκρατης, ὅτι αἶ ποτε ἄμω ἐγὼ  
 σε ἀκίσαμ, ὡς ἀγαθοὶ οἰκονόμοι ἀγαθοὶ στρατη-  
 γοὶ αἶ εἶεν. ἴη δ' ἔφη, ὅτις ἐπὶ σωμῶν τὰ ἔργα ἐ-  
 κατέρου αὐτῶν, ἵνα εἰδῶ μὲν, πότερον τὰ αὐτὰ  
 ἔστιν, ἢ ἀφ' ἑρῆ π. π. γὰρ, ἔφη. Ὀσκούω, ἔ-  
 φη, ὅ μὲν τὸς χροικοῖς κατηκίους τε καὶ  
 ἀπὸ βῆς ἑαυτοῖς ὡς εἶπες ἀξίαν, ἀμφοτέρων  
 ἔστιν ἔργον; καὶ μάλα, ἔφη. πῶς τ' ὡς εἶπες  
 E  
 ἐκάστους βηπιτήδειους ὡς εἶπες; καὶ τίς το, ἔφη. καὶ  
 μὲν καὶ ὅτις κακοὶς καλῶς, καὶ τὸς ἀγα-  
 θοῖς πᾶσιν, ἀμφοτέροις οἱ μὲν ὡς εἶπες. π. π. γὰρ  
 μὲν οἶω, ἔφη. ὅ δὲ τὸς ὡς εἶπες ἀμφοτέρους  
 ποιεσθαι, πῶς ἔκαλόν ἀμφοτέροις; καὶ τίς το,  
 ἔφη. συμμάχους ὅ καὶ βοηθοὺς ὡς εἶπες ἀγαθὰς,  
 δοκῶ

Handwritten marginal notes in a smaller script, likely a commentary or glosses, running vertically down the right edge of the page.

δοκῆσαι συμφέρειν ἀμφοτέρους, ἢ ἔτι πῶν μὲν  
 εἶναι, ἔφη. ἀλλὰ φυλακτικὸς τῶν ὄντων οὐκ ἀμ-  
 φοτέρους εἶναι πρὸς τὴν σφόδρα γ' ἔφη. οὐκ ἔν  
 καὶ ὅτι μελέης, καὶ φιλοπόνητος ἀμφοτέρους εἶναι  
 πρὸς τὴν αὐτῆς ἔργα. ταῦτα μὲν οὖν  
 ἔφη, πῶν ὁμοίως ἀμφοτέρων ἔστιν. ἀλλὰ ὁ  
 μάχαζ, ἐκέτι ἀμφοτέρων. ἀλλ' ἐξήρτοι γέ τοι  
 ἀμφοτέρους γίγνον; καὶ μάλα, ἔφη, τὸ πό γε.  
 οὐκ ἔν ὁ αὐτῆς ἔργα ἀμφοτέρους συμ-  
 φέρει; πῶν γ', ἔφη. τὸ δὲ σκῆνο παρειαί, αὐ-  
 δὲν μάχαζ, τί ὠφελήσῃ ἢ οἰκονομική; καὶ ταῦτ  
 δὴ πρὸς καὶ πλῆστον ἔφη. ὁ γὰρ ἀγαθὸς οἰκονόμος εἰ-  
 δώς, ὅτι οὐδὲν ἔτι ἄλλοι τελέεσ τε καὶ κερδαλέον  
 ἔστιν, ὡς ὁ μαχόμενος τὰς πολεμίας νικᾷν, ἔ-  
 δεῖται ἄλλοι τελέεσ τε καὶ ζημιώδες ὡς ὁ ἡτ-  
 τῶν αὐτῆς πρὸς τὴν αὐτῆς ἔργα ὁ νικᾷν συμ-  
 φέρειν τὰ ζητήσῃ καὶ πρὸς τὴν αὐτῆς ἀσπείρα, ὅτι με-  
 λῶς ὁ τὰ πρὸς ὁ ἡτῶν αὐτῆς φέρειν σκελεται  
 καὶ φυλάσσεται σκελετῶν, τὸ δὲ αὐτῆς πρὸς τὴν  
 ὁ αὐτῆς νικητικὴν ἔσταν, μάχαζ, ἔφη. ἔτι ἡκιστα ὁ τὸ  
 τῶν, εἰ μὴ \* ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἢ φυλάσσεται σκελετῶν  
 αὐτῆς μάχαζ. μὴ καταφροῦν, ἔφη, ὁ Νικη-  
 μαχίδης, τὸ οἰκονομικῶν ἀνδρῶν. ἢ γὰρ τῶν ἰδίων  
 ὅτι μελέης πλῆστον μόνον ἔχει φέρει τὸ τὸ κρινῶν,  
 τὰ ὅτι ἄλλα πρὸς πλῆστον ἔχει. ὁ μέγιστον, ὅτι  
 ἔτε αὐτῶν αὐτῆς πρὸς τὴν αὐτῆς γίγνεται, ἔτε  
 δι' ἡμῶν μὲν αὐτῆς πρὸς τὴν αὐτῆς πρὸς τὴν αὐτῆς, δι'  
 ἡμῶν ὁ τὰ κρινῶν. ἔτε ἄλλοις ἡμῶν αὐτῆς πρὸς τὴν αὐτῆς  
 οἱ τὸ κρινῶν ὅτι μελέης μὲν ἔχεται, ἢ οἱ σκελετῶν τὰ  
 ἰδίων οἰκονομικῶν, ὅσοι ὅτι σκελετῶν τὸ κρινῶν  
 αὐτῆς... καὶ τὰ ἰδίων καὶ τὰ κρινῶν καὶ ἡμῶν πρὸς τὴν αὐτῆς  
 τῶν οἱ ὅτι ὅτι σκελετῶν, ἀμφοτέρωσιν πλημ-  
 μελοδοί. Περικλῆς δὲ ποτε, τὰ ὅτι πῶν Περει-  
 κλέης ἢ ὁ ἀγαθὸς ἡμῶν ἔργα τοι, ἔφη, ὁ Περει-  
 κλέης, ἐλπιδὰ ἔχω, σὺ τὸ πρῶτον ἡμῶν ἀ-  
 μείνω τε καὶ ἐπιδόξοι ἔργα τὸ πόλιν εἰς τὰ πολε-  
 μικά ἔσταν, καὶ τὸ πολεμίων κρατήσῃ. καὶ ὁ Περει-  
 κλέης· βελομίλιον αὐτῆς ἔφη, ὁ Σώκρῃτες, ἀ-  
 λέγῃ. ὅπως δὲ ταῦτα γίγνεται αὐτῆς, οὐ δύναμαι  
 γινῶναι. βέλῃ οὖν, ἔφη ὁ Σώκρῃτης, ἔργα ἡμῶν  
 ζομινοὶ αὐτῆς ὅτι σκελετῶν, ὅτι ἡμῶν ὁ  
 δύνατον ἔστιν; βελομίλιον, ἔφη. ἐκ ἔν οἶδα, ἔφη,  
 ὅτι πλῆστον μὲν οὐδὲν μείζον εἰσὶν ἀθηναῖοι βοιω-  
 τῶν; οἶδα γὰρ, ἔφη. σάμαλα ὁ ἀγαθὸς καὶ καλῶν  
 πότερον ἐκ βοιωτῶν οἱ πλείω αὐτῆς κλεχθῆναι,  
 ἢ τὸ ἔξ ἀθηναίων; ἀδὲ ταῦτῃ μοι δοκῆσαι λέγειν αὐτῆς.

Anum utriusque putas ex usu esse, necne? O-  
 mnino. Nonne ad res suas custodiendas  
 utroque idoneos esse conuenit? Maxime.  
 Ergo & diligentes, & laborum tolerantes  
 in officiis suis oportet esse utroque. Omnia  
 hæc, inquit, ex æquo utrisque competunt:  
 verum pugna decernere, non utriusque com-  
 mune est. Annon utriusque hostes habere  
 possunt? Omnino ait. Ergone utrisque ex-  
 pediat, ut his superiores euadant? Expediat  
 plane. Verum si omittas illud, si pugnan-  
 dum sit, quid rei familiaris administrandæ  
 ratio proderit? Plurimum, inquit Socra-  
 tes. Nam quum rei familiaris administran-  
 dæ peritus quum sciat, nihil adeo utile ac  
 fructuosum esse, ac pugnando hostes vin-  
 cere, neque quidquam esse tam inutile ac  
 damnosum, ac superari; alacri studio quæ  
 ad vincendum conducunt, quæret ac pa-  
 rabit; ac diligenter considerabit & caue-  
 bit, quæcumque ad hoc faciant, ut vincatur;  
 quumque videbit adparatum ad victoriam  
 idoneum esse, viriliter dimicabit. At si im-  
 paratus sit, manum ne conferat, inprimis  
 cauebit. Ne tu mihi Nicomachides, inquit,  
 homines administrandæ familiaris rei pe-  
 ritos contemseris. Nam rerum priuatarum  
 procuratio tantum a publicarum tracta-  
 tione differt multitudine. cetera consimi-  
 les sunt. Quodque maximum est, neutra fit  
 absque hominibus: neque per alios quidem  
 homines priuata, per alios autem publica  
 res tractantur. Nam qui publica procu-  
 rant, non aliis vtuntur hominibus, quam  
 quibus illi, qui priuata gubernant, quot-  
 quot sane periti quo pacto conueniat ho-  
 minibus uti, tum priuatas, tum publicas  
 res egregie administrant: id vero qui ne-  
 sciunt, utrimque peccant. Quum etiam a-  
 liquando cum Pericle, Periclis illius cla-  
 rissimi filio, differeret: Equidem mi Peri-  
 cles, ait. spero futurum, ut si tu imperatoris  
 munere fungaris, & fortius, & maiori cum  
 gloria se bellicis in rebus ciuitas nostra ge-  
 rat, ac de hostibus victoria potiatur. Cui  
 Pericles: Velim eueniant mi Socrates, in-  
 quit, quæ tu narras: Verum quo pacto fieri  
 possint, intelligere nequeo. Vis igitur, sub-  
 iecit Socrates, de his disputando confi-  
 deremus, quo pacto fieri possint? Volo,  
 inquit. Ergo nosti, ait, Athenienses mul-  
 tudine Bæotis nequaquam inferiores ef-  
 se? Scio, inquit. Vtrum vero putas plura  
 egregia pulchraq; corpora deligi de Bæo-  
 tis posse, an Atheniensibus? Ne hac qui-  
 dem in parte mihi videtur inferiores esse.

ἐν εἰ-  
κάνο πα-  
εἰς,

ὁ πῶν πα-  
ρασκ. ὁ-  
ραδνικ.  
\* ἀπαρα-  
σκινάτος

καὶ ἡ δὲ  
αὐτῆς ἡ-  
ποῖς,

πρατηγῆ-  
σόντες

τὸ ἔξ ἀθη-  
ναίων;

καὶ ἡ δὲ  
αὐτῆς ἡ-  
ποῖς,



Vtros autem putas magis esse beneuolus erga se animo? Equidem Athenienses arbitror. Nam plerique Bœoti quod a Thebanis condicionem meliorem adfectantibus circumueniantur, infestis sunt in eos animis: Athenis nihil eiusmodi video. At enim Bœoti honoris cupidissimi sunt, maximaque comitate supra ceteros præditi: quæ sane haud parum excitant homines, ut pro gloria patriæque periculum adeant. Ne in hoc quidem Athenienses reprehendi possunt. Maiorum quidem præclara facinora nulli nec insigniora, nec plura habent, quam Athenienses: quo fit, ut multi accensi seipfos excitent ad exercendam virtutem ac fortitudinem. Verè tu quidem dicis hæc omnia, mi Socrates: sed ex quo clades illa accepta est, in qua cum Tolmide ceteri milites ad Lebadeam cæsi sunt, itemque posteaquam cæsus fuit ad Delium Hippocrates, vides Atheniensium gloriam apud Bœotos imminutam esse; & e contrario Thebanos aduersus Athenienses eos animos summisse, ut iam Bœoti, qui antea ne suis quidem in finibus absque Lacedæmoniis, reliquisque Peloponnesiis, aciem aduersam Atheniensibus audebant opponere, nunc se suo Marte Atticam inuasuros minitentur: Athenienses vero, qui prius, quum adhuc Bœoti soli essent, Bœotiam populabantur, nunc ne Atticam Bœoti vastent, metuunt. Et Socrates: Animaduerto, inquit, hæc ita se habere. Sed videtur mihi ciuitas nostra nunc animo benigniori erga virum fortem adfecta, quem imperio præficit. Nam fiducia negligentiam, & ignauiam, & inobedientiam in hominum animis excitat: metus autem efficit adtentiores, magisque parendi studiosos, atque compositos. Quod quidem intelligi magis etiam potest, sumto de nautis argumento. Nam quum illi nihil sibi metuunt, nihil recte atque ordine gerunt: at vbi vel tempestatem, vel prælia verentur, non solum imperata cuncta faciunt; sed etiam cum silentio quid futurum sit ut ipsis manderetur, sollicitè expectant, instar eorum, qui nauant in choris operam. Enimvero, subiecit Pericles, si iam maxime parituri sint, opportunum fuerit differere, quo pacto eos impellere possimus, ut rursus a virtute, gloria, felicitateque pristina excitentur. Ergo, ait Socrates, si velimus eos opes sibi vindicare, quas habebant alij, in primis ad has repetendas incitarem, si ostenderemus has illis patritas & peculiare esse.

† de qua Diodorus Siculus lib. 12. \* opp. dum Bœotia. De clade ipsa Diodorus idē lib. 22.

Διδρυετέρας δὲ ποτέρας ἑαυτοῖς εἶναι νομίζεις ἀδελφάδας ἔγωγε. Βοιωτῶν μὲν γὰρ πολλοὶ πλεονεκτοῦντες ἑπὶ τῶν ἡβαιῶν, δυσμενῶς αὐτοῖς ἔχουσιν· ἀδελφῶσι δ' ἔδεν ὄρα τοῖσιν. διὰ μὲν φιλοτιμότητά γε καὶ φιλοφρονέσασθαι πρὸς πάντας εἶσιν, ἀπὸ οὐχ ἠκίστα παροξυνῶν κινδυνεύειν ἑπὶ δὲ δόξιας τε καὶ πατείδος. ἔδεν ἐν τέτοις ἀδελφῶσι μεμῶται. καὶ μὲν παροξύνων γε καλὰ ἔργα οὐκ εἰσὶν οἷς μείζω καὶ πλείω ἑπὶ ἀφ' ἧς ἀδελφάδοις ἢ πολλοὶ ἐπαρῶντο παροξύνονται τε δρετῆς ἔπι μελέσασθαι, καὶ ἀδικίᾳ γίγνεσθαι. ταῦτα μὲν ἀληθῆ λέγεις πρότα, ὡς Σωκράτης· ἀλλ' ὅρθως, ὅτι ἀφ' οὗ ἤτε σὺ Τολμίδῃ τῇ χιλίαν ἐν λεβαδείᾳ συμφορὰ ἐγένετο, καὶ ἡ μὲν Ἰπποκράτης ἐπὶ δελίῳ, τὸ ἐκ οὗ τότε τῶν τεταπεινωτῶν μὲν ἢ τῶν ἀδελφῶν δόξα παρὲς τὸς βοιωτῆς, ἐπήρται ὅτι τῶν ἡβαιῶν φρονημα παρὲς τὸς ἀδελφάδας· ὡς τὸ βοιωτῶν βοιωτῶν μὲν, οἱ παρ' ἑδὲν ἐδὲ ἐν τῇ ἑαυτῶν πολυήρτες ἀδελφάδοις αἰδοῦντα λακεδαίμονίων τε καὶ τῶν δελίων πελοποννησίων αἰτιπῶν ἡσῶν, νῦν ἀπέφρονον αὐτοῖς καθ' αὐτὸς ἐμβαλῶν εἰς τὴν ἀπικίαν· ἀδελφῶσι δ' οἱ παρ' ἑτέρον, ὅτε βοιωτῶν μόνοι ἐφρόντο, πορθουῶντες τὴν βοιωτίαν, φοβουῶνται μὴ βοιωτῶν δηώσασθαι τὴν ἀπικίαν. καὶ ὁ Σωκράτης· ἀλλ' ἀσάδανομα μὲν, ἔφη, ταῦτα ἔπως ἔχοντα. δοκῶ δέ μοι ἀνδρὶ ἀγαθῷ δέχοντι νῦν τὸ διαρροχότερος διακράσασθαι ἢ πόλις. ὁ εὐαρεσῶν μὲν γὰρ θάρσος ἀμέλγειν τε καὶ ραθυμίαν καὶ ἀπειθήναι ἐμβαλῶν, ὁ δὲ φόβος παροξενικωτέρους τε καὶ ἀπέφροντες καὶ ἀτακτοτέρους ποιεῖ. τεκμήρα μὲν δὲ αὐτῶν καὶ ἀπὸ τῶν ἐν ταῖς ναυσίν. ὅταν μὲν γὰρ δῆπερ μηδὲν φοβώνται, μεσοὶ εἰσὶν ἀταξίας. ὅταν δὲ ἢ χυμῶνα ἢ πολέμοις δέισωσιν, οὐ μόνον τὰ κελθόμενα πρότα ποιοῦσιν, ἀλλὰ καὶ σιγῶσι καὶ ἐκδικουῦντες τὰ παροξενικώματα, ὡς ἀπὸ χρορῶνται. ἀλλὰ μὲν, ἔφη ὁ Περικλῆς, εἴ γε νῦν μέλιτα πείθονται, ὡς αὐτὸ εἶπ λέγειν, πῶς αὐτοῖς παροξενικώματα πάλιν τ' ἀνερθεῖν αὐτοῖς ἀνερθεῖν τῶν δελφάδας δρετῆς τε, καὶ ἀδικίας, καὶ ἀδικίας. οὐκοῦν, ἔφη ὁ Σωκράτης, εἰ μὲν ἐβουλόμην χυμῶν αὐτοῖς, ἂν οἱ ἄλλοι εἶχον, αἰτιπῶν ἡσῶν, ἀπὸ δ' ἀκινῶν αὐτοῖς ταῦτα παρ' ἑαυτῶν ὄντα καὶ παροξενικῶν, μάλιστα αὐτοῖς αὐτοῖς ἔξορμῶν ἀντιχεσθαι τῶν. ἐπεὶ

μὲν δὲ ἐπειδὴ τῶν ἑμετέρων ἀρετῶν ἀποδείξαι ἔδει. Α Quia vero volumus eos operam dare, vt  
 πειμνόμενοι βελούδα, τὴν αὐτὴν ἀρετὴν ἐκ πα-  
 λαίης μάστιγα παροτρύνοντες αὐτοῖς, καὶ ὡς τὰς ἐ-  
 πιμελούμενοι, πρῶτων αὖ εἶεν κρείττοιοι. πῶς  
 οὖν αὐτῶν διδάσκειν; οἴμαι μὲν, εἰ τὸς γε  
 παλαγοπάτας, ὡν ἀκρόμυρ, παροτρύνει αὐτῶν,  
 ἀναμνηστικῶν αὐτοῖς, ἀκηχούρας ἀρετῶν  
 γερνέειν. ἄρα λέγεις τὴν ἑαυτῶν κρίσιν, ἢ  
 [οἱ\*] ὡς Κέκροπα δι' ἀρετῶν ἔκριναν; λέγω  
 γὰρ, καὶ τὴν Ερεχθίδος γε ἑσφύλιον καὶ ἡρώων, καὶ τὴν  
 πόλεμον τὸν ἐπὶ ἐκείνῳ ἡρώων παρὰ τὸς  
 ἐκ τῆς ἑσφύλης ἠπίερον πάσης, καὶ τὴν Ἡρα-  
 κληδῶν παρὰ τὸς ἐν πελοποννήσῳ, καὶ πρῶτας  
 τὸς ἐπὶ Θησέως πολεμηθέντας, ἐν οἷς πᾶσιν  
 ἐκείνοι δὴλοὶ γερνέουσι τὴν κατ' ἑαυτοῦ ἀρε-  
 τῶν ἀρετῶν. εἰ δὲ βούλησθε ἄλλοι οἱ ἐ-  
 κείνων μὲν ἀπόγονοι, εἰ πολὺ δὲ παρὰ τὴν ἡρώων γερ-  
 νότες ἔσονται, τὰ μὲν αὐτοὶ κατ' ἑαυτοῦ  
 ἀρετῶν ἀποδείξουσιν παρὰ τὸς κλειδούοντας τὴν ἀ-  
 σίας πάσης καὶ τὴν Ἑλλάδος μέχρι μακεδονίας,  
 καὶ πλείστην τὴν παροτρύνοντων διώαμιν καὶ  
 ἀφορμὴν κερτακίους, καὶ μέγιστα ἔργα κα-  
 τὰ φρασμένους τὰ δὲ καὶ μὲν πελοποννήσιων ἀ-  
 ειφεύοντες καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν, οἱ  
 δὴ καὶ λέγονται πολὺ διενεγκῆν τὴν κατ' ἑαυ-  
 τῶν ἀρετῶν. λέγονται γὰρ, ἔφη. Ἰσθμοῦ  
 πολλῶν μὲν μετόμασάσεων ἐν τῇ ἑλλάδι γερ-  
 νουμένων, διέμεναν ἐν τῇ ἑαυτῶν. πολλοὶ δὲ ὑ-  
 πὸ δειχάων ἀντιλέγοντες ἐπέβηπον ἐκείνοις,  
 πολλοὶ δὲ ὑπὸ κρηπίδων ὑβριζόμενοι, κα-  
 τὰ φραζοντες ἐκείνοις. καὶ ὁ Περικλῆς καὶ  
 θαυμάζω γε, ἔφη, ὡς Σωκράτης, ἢ πόλις ὅπως  
 ποτ' ἐπὶ τὸ χεῖρον ἐκλινεν. ἐγὼ μὲν οἴμαι, ἔ-  
 φη ὁ Σωκράτης, ὡς παρὰ καὶ ἄλλοι πῆρες, ἀλλ'  
 ὁ πολὺ ὑπερβέβηκεν καὶ κερτακίους, κα-  
 τὰ φραζόμενους ὑβριζέουσι τὴν ἀπιπά-  
 λων, οὕτω καὶ ἀδελφάτους πολὺ διενεγκόν-  
 τας ἀμελήσαντες ἑαυτῶν, καὶ ἀλλὰ τὸ χεῖ-  
 ρος γερνέειν. νῦν οὖν, ἔφη, τί αὐτοὶ ποιοῦ-  
 ντες ἀναλάβουσιν τὴν ἀρετῶν ἀρετῶν; καὶ  
 ὁ Σωκράτης, ὅσδεν ἀποκρυφον δοκῆμοι εἶ-  
 ναι; ἀλλ' εἰ μὲν ἀδελφοὶ τὰ τὴν παροτρύν-  
 ῶν ἐπιτηδύματα, μηδὲν χεῖρον ἐκείνων  
 ἐπιτηδύουσιν, ὅσδεν αὐτοὶ χεῖρος ἐκείνων γερ-  
 νέουσι. εἰ δὲ μὴ, τὸς γε νῦν παροτρύνοντας μι-  
 μούμενοι, καὶ τὸς αὐτὰ ἐπιτηδύοντες,

A Quia vero volumus eos operam dare, vt  
 virtute locum obtineant principem: de-  
 monstrandum erit, hoc ipsum a priscis iam  
 sæculis ad ipsos pertinere, ac futurum, vt si  
 in hoc incumbant, omnium præstantissi-  
 mi fiant. At quomodo possimus hoc doce-  
 re? Sic arbitror, si maiores ipsorum longe  
 antiquissimos, de quibus accepimus, in  
 memoriam eis reuocemus, quod nimi-  
 rum audiuerint eos fuisse optimos. Num  
 de iudicio deorum loqueris, quod ob vir-  
 tutem Cecropi cum suis commissum fuit?  
 B De hoc ipso loquor, & de educatione, ac  
 ortu Erechthei; de bello, quod eius tem-  
 pore coortum fuit aduersus incolas totius  
 proximæ continentis; de bello, quod Her-  
 culis nepotum tempestate contra Pelopo-  
 nesios est susceptum; de bellis denique om-  
 nibus, quæ sub Theseo gesta sunt: in qui-  
 bus vniuersis tales illi se declararunt, qui e-  
 tatis suæ hominibus longe præstarent. Ad-  
 de, si placet, quæ deinde illorum nepotes  
 gessere, qui paullo ante memoriâ nostram  
 extiterunt: dum partim illi ductu suo dimi-  
 carunt aduersus eos, qui Asiæ vniuersæ, ac  
 C Europæ ad Macedoniam vsque imperita-  
 bant, maximamq; supra maiores suos po-  
 tentiam atq; opes possidebant, ac res ma-  
 ximas gesserant: partim etiam cum Pelo-  
 ponnesiis fortiter se gesserunt terra & mari,  
 quum quidem hi longe præstitisse suæ æta-  
 tis hominibus dicantur. Nimirum ita per-  
 hibetur, ait Pericles. Quumque multæ in  
 Græcia migrationes acciderent, nihilomi-  
 nus illi suo in agro permanserunt: quum  
 inter se multi de iure disceptarēt, ipsorum  
 arbitrio cōtrouersias permittebant: quum  
 multi a potentioribus petulanter læderen-  
 tur, ad eos confugiebant. Tum Pericles;  
 Equidem miror mi Socrates, inquit, quo  
 pacto ciuitas hæc peiorem ad statum pro-  
 lapsa sit. Arbitror, inquit Socrates, per-  
 inde ac alij quoque nonnulli desides fa-  
 cti ob res egregie supra virtutem cetero-  
 rum gestas, non amplius aduersariis pares  
 sunt: sic & Athenienses, quum longe  
 præstarent aliis, seipfos neglexisse, ac pro-  
 pterea euasisse peiores. Quid igitur faci-  
 undum iam esset, vt virtutem pristinam  
 recuperarent? Et Socrates: Id vero ne-  
 mini occultum esse arbitror. Nimirum si  
 cognitis maiorum suorum institutis, eis  
 nihilo minus essent dediti, atque illi fue-  
 runt; non essent eis deteriores. Sin autem,  
 saltim eos imitando, qui nunc primas te-  
 nent, & eorumdem institutis inhærendo,



Ἐπεὶ δὲ τῶν ποροσέχουσι ἴσως γὰρ ἔφη ὁ Σω-  
 κράτης, ἐν τούτοις οἱ ἥμισυ ἔπιτάμνοι δέ-  
 χουσι αὐτῶν. ἔχ' ὅρα, ὅτι κίθαρων μὲν, καὶ  
 ῥαβδῶν, καὶ ὄρχησων ἑστὶν ἕκαστος ἀρχὴν  
 μὴ ἔπιτάμνος, ἑστὶν παλαιῶν, ἑστὶν πα-  
 κραιπασῶν ἀλλὰ πρῶτες, ὅσοι τῶν δέχου-  
 σιν, ἔχουσι δὲ ζῆλον ὅπως ἔμαθον ταῦτα, ἔφ' οἷς  
 ἐφασκεν τῶν δὲ στρατηγῶν οἱ πλεῖστοι ἀπολα-  
 ζόμενοι, ἔμνηστοι σέ γε τοῖσδε ἐγὼ νομίζω  
 εἶναι, ἀλλ' οἱ μὲν σε ἑστὶν ἠπὸν ἔχον εἰπεῖν, ὅποτε  
 στρατηγὸν, ἢ ὅποτε παλαμῶν ἤρξω μαθητὴν, καὶ  
 πολλὰ μὲν οἱ μὲν σε τῶν παρὰ τῶν στρατηγῶν  
 παρὰ ληφόντα ἀπολαύζον, πολλὰ δὲ πρὸς τὰ  
 ὄφελον ἐπινοήσαντες, ὅπως οἷόν τε ἰὼ μαθητὴν  
 ὠφελίμων εἰς στρατηγίαν. οἱ μὲν δὲ σε πολλὰ  
 μεμνησάν, ὅπως μὴ λείπῃς σεαυτὸν ἀγνοῦν τι  
 τῶν εἰς στρατηγίαν ὠφελίμων, καὶ εἰ τι τοῖσδε  
 αἰσθῆσαι σεαυτὸν μὴ εἰδόντα, ζητῆν τὰς ἔπιτάμα-  
 νοὺς ταῦτα, οὔτε δῶρον οὔτε χάριτων φερό-  
 μιν, ὅπως μάθῃς παρ' αὐτῶν, ἀ μὴ ἔπιτά-  
 μα, καὶ σωεργεῖς ἀλλοτρίοις ἔχῃς, καὶ ὁ Περικλῆς  
 ἔλαττανός με ὡς Σωκράτης, ἔφη, ὅτι ἔδ' οἰ-  
 μῶνός με τῶν ἔπιτάμασιν ταῦτα λέγεις,  
 ἀλλ' ἔλαττανός με διδάσκῃς, ὅτι τὸν μέλλοντα  
 στρατηγὸν τῶν ἀπὸ τῶν ἔπιτάμασιν δὲ  
 ὁμολογῶ μὲν καὶ γὰρ σοὶ ταῦτα. τί το δ', ἔ-  
 φη, ὡς Περικλῆς, κατὰ μνηστικῆς, ὅτι παρὰ  
 τὴν χόρην ἡμῶν ὄρη μεγάλα, καὶ ἡκονία ἔπι  
 βοιωτίας, δι' ὧν εἰς τὴν χόρην εἰσποδοὶ γενναί τε καὶ  
 παρὰ τῆς εἰσῆς, καὶ ὅτι μέση διέζωσται ὄρεσιν ἐ-  
 ρυμνοῖς καὶ μάλα, ἔφη, τί δὲ γε, ἐκείνη ἀκί-  
 κτος, ὅτι μυσσοὶ, καὶ πεισοδοί, ἐπὶ βασιλέως χό-  
 ρα κατέχοντες ἐρυμνὰ πρὸς χόρην, καὶ κούφως  
 ὠπλισμένοι, διώκοντες πολλὰ μὲν τὴν βασιλέως  
 χόρην κατὰ τὸν ἑσπέρην, αὐτοὶ δὲ ζῆν ἐ-  
 λθόντες, καὶ τὸ γὰρ, ἔφη, ἀκούω. ἀθηναίους  
 δὲ ὅσα αὐτοὶ, ἔφη, μέγιστον ἔλαττανός ἡλι-  
 κίας ὠπλισμένους κούφοτεροὺς ὄπλοις, καὶ τὰ  
 παρὰ τὴν χόρην κατέχοντες, βλα-  
 βεροῖς μὲν τοῖς πολεμίοις εἶναι, μεγάλῳ δὲ  
 παρὰ τὸν ἑσπέρην τοῖς πολίταις τὴν χόρην καλεσθεῖ-  
 σαι, καὶ ὁ Περικλῆς πρὸς τὸν οἱ μὲν, ἔφη, ὡς Σω-  
 κράτης, καὶ ταῦτα χεῖρσιν εἶναι. εἰ τοῖσι, ἔφη ὁ  
 Σωκράτης, ἀρεσκῆς σοὶ ταῦτα, ἔπι χεῖρσιν αὐτοῖς  
 ὡς εἶπε. ὅτι μὲν γὰρ αὐτῶν καταπαλά-  
 ζῃς, καὶ σοὶ καλὸν εἶναι, καὶ τῇ πόλει ἀγαθόν.

A nihil horum curant. Fortassis, ait Socrates,  
 in his præfunt eis homines maxime imperi-  
 titi. An non vides, neminem citharcedorū,  
 & eorum, qui suam in choris operam lo-  
 cant, & saltatorum, & pugilum, & pancra-  
 tiastarum conari, vt imperet, si quidem  
 imperitus sit: sed omnes, quotquot his præ-  
 sunt, posse commonstrare, a quibus ea di-  
 dicerint, quibus sunt præpositi; quum in-  
 terim maxima imperatorum pars temere  
 munus hoc capeflat? Te quidem certe  
 nequaquam talem esse arbitror, sed potius  
 dicere non minus posse, quo tempore im-  
 peratoriam, quam quo luctandi artem di-  
 scere occeperis. Multa etiam te imperato-  
 ria consilia de patre accepta tenere memo-  
 ria puto, multa vndecumq; cōgessisse, vnde  
 disci abs te poterat aliquid, quod ad im-  
 peratoriam artem conferret. Præterea te  
 arbitror valde sollicitum esse, ne ipse nescias,  
 ignorare te aliquid eorū, quæ ad mu-  
 nus imperatoris pertinent; ac si quid eius-  
 modi nescire te animaduertis, id te a peri-  
 tis existimo inquirere, neque muneribus,  
 neq; beneficiis parcentem, vt ab eis discas,  
 quæ nescis, & egregios adiutores habeas.  
 Tum Pericles: Non me clam est mi Socrates,  
 ait, hæc te dicere, ne quidem existimantem,  
 me aliquid in his studij ponere, sed conantem  
 me docere, quod necesse sit eum, qui fungi  
 munere imperatorio velit, his omnibus operam  
 dare. Equidem hoc fateor, ait Socrates. Ceterum  
 animaduertisti, mi Pericles, magnos quosdam  
 montes ante nostram regionem sitos esse, ad  
 Bœotiam vsq; pertinentes, per quos in agrum  
 nostrum aditus arcti & ardui sunt, Deumq;  
 medium cinctum esse mōtib; inaccessibleis?  
 Omnino, inquit. Quid? an & illud audiisti,  
 Mysos ac Pisidas, qui Persici regis in ditione  
 munitissima tenent loca, armatique sunt leuiter,  
 multum infestare regis agrum percurrendo posse,  
 quum interim ipsi libertate fruuntur? Etiam hoc  
 audio, inquit. Et non existimas Athenienses,  
 si leuiori armatura ad ætatem vsq; agilem  
 vtantur, ac montes ante regionem suam sitos  
 præsidio teneant, hostibus quidem detrimento,  
 ipsius autem agri ciuib; magni propugnaculi  
 instar esse constitutos? Tum Pericles: Etiam hæc  
 omnia mi Socrates, inquit, esse vtilia duco. Ergo,  
 subicit Socrates, si hæc tibi placent, vir optime,  
 adgrederere tandem ea. Nam quidquid horum  
 perfeceris, id & tibi præclarum, & vtile reipublicæ  
 fuerit.

Platonis fratrem. Diog. L. 2. p. 59.

Socrates Glaucōnem ab ambitione reuocat.

Platonem. Laert. 3. p. 113.

Quod si a viribus destituare, non tamen vel patriæ detrimento eris, vel turpe quid tibi designabis. Ceterum Glaucōnem Aristonem filium, quum is necdum viginti natus annos oratoris vsurpare munus, ac præsides esse ciuitatis cuperet, nemo ab hoc instituto poterat abducere; quamquã alios & propinquos, & amicos haberet, ac tribunali detraheretur, planeq; ridiculus esset. Hunc Socrates, qui ei bene cuperet ob Charmidem Glaucōnis filium, & ob Platonem, solus ab hoc instituto auertit. Nam quum in eum incidisset, primũ verbis huiusmodi prolatis detinuit hominem, vt se audire vellet. Præesse ciuitati nostræ cogitas, mi Glaucō? Cogito equidem mi Socrates, inquit. Profecto, ait Socrates, si quid aliud humanis in rebus, hoc certe præclarum est. Perspicuum est enim, futurum, vt si hoc impetres, & ipse cõsequi possis ea, quæ concupiueris, & amicis vsui esse, & familiam paternam extollere, & amplificare patriam. Præterea celebritatẽ nominis primum in hac vrbe adipisceris, deinde in Græcia, ac fortassis etiam, vti Themistocles, apud barbaros. Vbicumque autem fueris, nusquam non eris illustis. Hęc quum audiret Glaucō, efferebatur animo, lubenterq; manebat apud Socratem. Is vero deinde: Planum est omnino, ait, mi Glaucō, necessarium esse, vt si quidem esse in honore velis, aliquam reipublicæ utilitatem adferas. Omnino, ait. Non igitur rem cælaueris, per Deos, inquit Socrates, sed dicito nobis, vnde principium adficiendi beneficiis reipublicam factururus sis. Hęc quum Glaucō subiceret, vt qui tum consideraret, vnde potissimum inciperet: An non, ait Socrates, perinde ac, dum amici domum vis amplificare, locupletiozem efficere niteris, ita & ciuitatem conaberis opulentiozem reddere? Omnino, inquit. Fueritne igitur opulentior, si prouentus ei plures accedant? Hoc quidem consentaneum est, ait. Dic ergo, quibus ex rebus nunc ciuitas hæc prouetus habeat, & quãti sint. Nam planum est, hæc te considerasse, vt si quidam ex eis exigui sint, eos tu expleas: si qui autem amituntur, eos rursum compares. Ego vero, ait Glaucō, numquam hæc profecto considerauit. Quod si hoc neglexisti, ait Socrates, saltim sumtus, quos facit ciuitas, nobis exponito. Nam certum est, cogitare te iam, vt superuacuos tollas. Ne his quidem, ait, vinqũ vacauit. Ergo, subiecit Socrates, differamus aliquantũ rationẽ locupletandę reipublicę.

εάν δέ π' ἀδυνατήσῃ, οὐτε τιτὴν πόλιν βλάψῃς, οὐτε σαυτὸν καταχμῆς. Γλαύκωνα δὲ τὸν Ἀρίστωνος, ὅτ' ἐπεχείρῃ δὴμηγηρῆν, ὅτι θυμὸν παρσατὸν τῆς πόλεως, ὅσδε πτω εἶχον ἔτη γεγονώς, ὄντων ἄλλων οἰκείων καὶ φίλων, ὅσδε εἰς ἐδύνατο παῦσαι ἐκλήρον τε ἀπὸ τῆς βήματος, καὶ καταγέλαστον ὄντα. Σωκράτης δὲ, θύνοισι ὦν αὐτῷ εἶχε τε Χαρμίδην τὸν Γλαύκωνος, καὶ ἀφ' Ἰπλάτωνος, μόνος ἐπαυσεν. ἐπιτυχὸν γὰρ αὐτῷ παρῶτον μὲν εἰς ὃ ἐτελήσασα ἀκούειν τοῖα δὲ λέξας, κατέχει. ὦ Γλαύκων, ἔφη, παρσατὸν τῆς πόλεως ἀφαιρήσειν ἡμῖν ἀφαιρήσειν τὴν πόλεως; ἔγωγ', ἔφη, ὦ Σωκράτης. ἢ δὲ, ἔφη. καλὸν γὰρ εἶπερ πῶς ἄλλο τι εἴη ἀφαιρήσειν. δὴ λὸν γὰρ, ὅτι εἰ τὸ πῶς ἀφαιρήσειν, δυνατὸς μὲν ἔστι αὐτὸς τυχερῶν ὅσα αὐτῷ ἐπιθυμῆς, ἰκανὸς δ' ἔστι τῆς φίλων ὠφελῆν, ἐπαρῆς δὲ τὴν πατρῴων οἶκον, αὐξήσῃς δὲ τὴν πατρῴδα, ὀνομαστός δ' ἔσῃ παρῶτον μὲν ἐν τῇ πόλει, ἔπειτα δὲ ἐν τῇ ἐλλάδι, ἴσως δ' ὡς παρῶ Θεμιστοκλῆς, καὶ ἐν τοῖς βαρβαροῖς ὅπως δὲ ἀνῆς, πόρτα χρὴ παρῶ εὐλεπτός ἔσῃ. ταῦτ' οὖν ἀκούων ὁ Γλαύκων ἐμεγαλύνετο, καὶ ἠδέως παρέμεινε. μὲν δ' ταῦτα ὁ Σωκράτης ὀσκούων, ἔφη, τὸ πῶς μὲν, ὦ Γλαύκων, δὴ λὸν, ὅτι εἴπερ ἡμᾶς αὐτῶ βούλῃς, ὠφελήτεα σοὶ ἡ πόλις ἔστιν. πόρτα μὲν οὖν, ἔφη. παρῶς τῶν, ἔφη, μὴ τοῖσι τὴν πόλιν ἀποκρύψῃ, ἀποκρύψῃ δ' εἰπέ ἡμῖν, ἐκ τίνος εἶχῃ τὴν πόλιν ἀποκρύψῃ. ἐπεὶ δὲ ὁ Γλαύκων διεσιώπησεν, ὡς αὐτὸς τότε σκοπεῖν ὁπόθεν εἶχῃ τοῦτο, ἔφη ὁ Σωκράτης, ὡς παρῶ φίλου οἶκον εἰ αὐξήσασα βούλοιο, πλοισιώτερον αὐτῷ ὅτι χερσίν αὐτῶν ποιεῖν, οὕτω καὶ τὴν πόλιν πῶς εἶχῃ πλοισιωτέρον ποιεῖν; πόρτα μὲν οὖν, ἔφη. ὅσα ἔν πλοισιωτέρα γ' αὐτῷ εἶναι, παρῶσαν αὐτῷ πλοισιων ἡρομῶν; εἶχῃς γοῦν, ἔφη. λέξον δ' ἔφη, ἐκ τίνων οὖν αὐτῷ παρῶσαν τῇ πόλει, καὶ πόρτα τίνες εἰσι. δὴ λὸν γὰρ, ὅτι ἐσκεψάμην, ἵνα εἰ μὲν πῶς αὐτῷ ἐνδεῶς εἶχῃσιν, ἐκ πληρώσεως εἰ δὲ παρῶ ἀλείπονται, παρῶσαν ποιεῖσιν. ἀλλὰ μὰ δὲ, ἔφη ὁ Γλαύκων, ταῦτα γὰρ ἐκ ἐπέσκεμμαι. ἀλλ' εἰ τὸ πῶς, ἔφη, παρέλιπες, τῶς γὰρ διαπόρτας τὴν πόλεως ἡμῖν εἶπέ. δὴ λὸν γὰρ, ὅτι ἔχῃ τῶν τῶς παρῶσαν ἀφαιρήσειν ἀφαιρήσειν. ἀλλὰ μὰ τὸ δὲ, ἔφη, ὅσδε παρῶς ταῦτα πῶς εἶχῃσιν. ἔχῃ, ἔφη, ὅ μὲν πλοισιωτέρα τὴν πόλιν ποιεῖν ἀναβόλῃς μῆτα.

πῶς

πῶς γὰρ οἶόν τε μὴ εἶδῶτα γε τὰ ἀγαλῶμα-  
 τὰ καὶ τὰς παροξόδους, ἔπιμεληθῆναι τέ-  
 των; ἀλλ', ὡς Σώκρατες, ἔφη ὁ Γλαύκων,  
 διωατόν ἐστι καὶ ἀπὸ πολεμίων τὴν πόλιν  
 πλουτίζειν. ἢ δὴ σφόδρα γ', ἔφη ὁ Σώκρα-  
 τής, εἰ τις αὐτῶν κρείττων ἢ ἡττων δὲ ὦν, καὶ  
 τὰ οἰκία παροξοποιᾷ αὐτῶν. ἀληθῆ λέγεις,  
 ἔφη. οὐκοῦν, ἔφη, τὸν γε βουλευσόμενον  
 παρὰ τὸς πέντας δὲ πολεμῶν, τὴν τε τὴν πόλεως  
 δυνάμιν καὶ τὴν τῶν ἐναντίων εἰδέναί δέ, ἴ-  
 να, εἰ μὴ ἢ τὴν πόλεως κρείττων ἢ, συμβου-  
 λῶν ἔπιχρήσῃ τὰς πολέμων, εἰ δὲ ἡττων τῶν  
 ἐναντίων, βλάβοσθαι πείσῃ. ὀρθῶς λέγεις,  
 ἔφη. παρὰ τὸν μὲν τοῖνυν, ἔφη, λέξον ἡμῖν τῆς  
 πόλεως τὴν τε πεζικὴν καὶ τὴν ναυτικὴν δύ-  
 ναμιν, εἴτα τὴν τῶν ἐναντίων. ἀλλὰ μὲν τὸν  
 δι', ἔφη, οὐκ ἀνέχρημί σοι οὕτως γε ἀπὸ σῶ-  
 ματος εἰπῆν. ἀλλ' εἰ γέγραπται σοι, εἰεγκε,  
 ἔφη. πόρῳ γὰρ ἡδέως αὐτῶν ἀκούσασμι. ἀλ-  
 λά μὰ τὸν δι', ἔφη, οὐδὲ γέγραπται μοι πῶ.  
 οὐκοῦν, ἔφη, καὶ περὶ πολέμου συμβουλεύειν  
 τὴν γε παρὰ τὴν ἔπιχρησόμενον. ἴσως γὰρ καὶ  
 ἀπὸ τῶν μέγιστος τῶν αὐτῶν ἀπὸ τῶν ἀρχόντων  
 παροξοποιᾷ οὐ πῶ δέηται. ἀλλὰ ποῦ περὶ  
 γε φυλακῆς τῆς χώρας οἶδ' ὅτι σοι μεμνη-  
 κεν, καὶ οἶδα ὅποσα τὴν φυλακὴν ἐπίχρησι  
 εἶσι, καὶ ὅποσα μὴ, καὶ ὅποσοι τὴν φρουρῶν  
 χανοὶ εἶσι, καὶ ὅποσοι μὴ εἶσι; καὶ τὰς μὲν ἔπι-  
 χήρας φυλακῆς συμβουλεύειν μείζονας ποιῆν,  
 τὰς δὲ περὶ τῆς ἀφαιρῆν. ἢ δὴ, ἔφη ὁ Γλαύ-  
 κων, ἀπάσας μὲν οἷον ἐγώ γε, ἐνεκά γε τῶν  
 πῶς αὐτὰς φυλάττειν, ὥστε καὶ τὰ ἀπὸ τῆς  
 τὰ οὐκ ἔχουσα. εἰ δὲ τις ἀφέλη γ', ἔφη, τὰς  
 φυλακῆς, οὐκ οἶδ' καὶ ἀπὸ τῶν ἐξοισίαι ἐ-  
 σθαι τὰς βουλευσόμενον; ἀπὸ, ἔφη, πότερον  
 ἐλθὼν αὐτὸς δέηται τῶν, ἢ πῶς οἶδα, ὅτι  
 κακῶς φυλάττειται; εἰ καὶ ζῶ, ἔφη. οὐκ ἔν, ἔφη,  
 καὶ περὶ τῶν, ὅταν μηκέτι εἰ καὶ ζῶμεν, ἀλλ'  
 ἢ δὴ τὴν εἰδῶμεν, τότε συμβουλεύομεν. ἴσως, ἔφη  
 ὁ Γλαύκων, βέλπον. εἰς γε μὴν ἔφη τὴν γύ-  
 ρια οἶδ' ὅτι οὐκ ἀφίξαι, ὥστ' ἐχθρὸν εἰπῆν, δὴ τὴν  
 νῦν ἐλάττω, ἢ παρὰ τὸν παρὰ τὸν ἐρχεται αὐτόθεν.  
 ἔγδ' οἷον ἐλήλυθα, ἔφη. καὶ γὰρ ἢ δὴ, ἔφη ὁ Σω-  
 κράτης, λέγεταί βαρὺ ὅτι χεῖρον εἶ, ὥστε  
 ὅταν περὶ τῶν δὴ συμβουλεύειν, αὐτῶν ἢ  
 παρὰ τὸν ἀπὸ τῶν. σκέπτομαι, ἔφη ὁ Γλαύκων. ἀλλ' οὐκ εἶναι γέ τοι, ἔφη, οἶδ' ὅτι ἐκ ἡμέλητας,

A Nam qui possit fieri, ut harum rerum cu-  
 ram aliquam suscipiatis, qui & sumtus, &  
 prouentus ignoret? Verum mi Socrates,  
 inquit Glauco, potest etiam ab hostibus  
 respublica reddi locupletior. Ac vchemē-  
 ter quidem, ait Socrates, si quis eos supe-  
 ret. At si eis inferior sit, etiam sua amiserit.  
 Vere dicis, inquit. Ergo qui de bello ge-  
 rendo aduersus illos, quos oppugnari ne-  
 cesse est, deliberat; eum ciuitatis & aduer-  
 sariorum vires habere cognitatas oportet, ut  
 si maiores sint ciuitatis, bellum suadeat:  
 si ex minores sint quam hostium, auctor  
 suis sit, ut caute agant. Recte dicis, ait. Er-  
 go nobis primum indicato, subiecit Socra-  
 tes, quæ huius ciuitatis tum pedestres, tum  
 nauales sint copix; deinde, quæ aduerfa-  
 riorum. Ego vero, inquit, non possum hoc  
 tibi profecto de memoria promptum expo-  
 nere. At si quid conscriptum habes, pro-  
 fer, ait. Nam lubens hoc audiero. At ne  
 conscriptum quidem hoc vnumquam est a  
 me, inquit. Ergo, subiecit Socrates, etiam  
 deliberationem de bello non nihil initio  
 suspendemus. Nam ob rei magnitudinem  
 fortasse nondum explorati quidquam ha-  
 bes, præsertim quum nuper adeo præesse  
 reipublicæ ceperis. Ceterum custodiam  
 regionis huius scio tibi curæ fuisse, teq; te-  
 nere, quot eius præsidia sint opportuna,  
 nec ne: quot præsidiarij milites sufficiant,  
 quot non: denique consulere te, ut oppor-  
 tuna præsidia adaugeantur, ac superflua  
 tollantur. Immo vero, subiecit Glauco,  
 equidem tollenda vniuersa arbitror, quod  
 ita custodiant, ut ea quoq; adtingantur,  
 quæ nostro in agro sunt. At si quis præsi-  
 dia tollat, inquit Socrates, an non existi-  
 mas cuius rapiendi potestatem fore? Tu  
 vero num profectus eo, rem inuestigasti,  
 aut quomodo scis eos malas excubias a-  
 gere? Coniicio, inquit. Ergo de his quo-  
 que tum deliberabimus, quum non am-  
 plius vtemur coniectura, sed cognitam  
 rem habebimus. Fortassis hoc fuerit po-  
 tius, ait Glauco. In argentifodinas qui-  
 dem certe, subiecit Socrates, non venisse  
 te scio; ut dicere possis, quamobrem nunc  
 minus inde, quam antehac, proueniat.  
 Equidem eo non sum profectus, ait. Pro-  
 fecto, inquit Socrates, fertur is locus esse  
 grauis. Quamobrem vbi de hoc consul-  
 tandum erit, hæc tibi excusatio sufficiet.  
 Hoc equidem meditor, ait Glauco. Et So-  
 crates: Hoc autē, ait, non neglexisse te scio,

κεν

αὐτῶν

βλάβη-  
σαι τὰ τῶν  
χώρας.  
εἰς τὴν δὲ  
παρὰ τὴν

ἴδωμεν  
παρὰ τὴν

hoc est, rati-  
pianter.  
scholion.

sed omnino considerasse, quam diu frumentum, quod nostro in agro nascitur, ad alendam ciuitatem hanc sufficiat, quantumque præterea in annum requiratur: ne te inscio ciuitas eius inopia laboret; sed quia tibi de hoc constiterit, consulendo reipublicæ de necessariis rebus prospicere, eamque conseruare possis. Rem magnam dicis, ait Glauco, si quidem erit etiam talium habenda cura. Enimuero, subiecit Socrates, ne suam quidem domum recte quis administrauerit, si non omnia, quibus opus sit, teneat; & omnia diligentia cura suppleat. Sed quum ciuitas ex pluribus, quam decies mille domibus constet, ac difficile sit, tot domuum curam simul habere, cur non patrum tuorum vnam primum augere conatus es? Te quidem ille rogat. Id facere si possis, etiam ad plures animum adicies. Sin vni prodesse nequeas, qui pluribus profis? Quemadmodum si quis vnum talentum gestare nequeat, qui non manifestum est, huic ne conandum quidem esse, vt plura gestet? Ego vero, subiecit Glauco, prodessem patrii familiaris, si mihi vellet obtemperare. Ergo, ait Socrates, quum patrum persuadere non possis, effecturum te putas, vt Athenienses vniuersi, vna cum patre tuo, tibi pareant? Caue mi Glauco, inquit, ne gloriæ cupiditate in contrarium prolaboris. An non vides, quam periculosum sit ea vel dicere, vel agere aliquem, quæ ignorat? Etiam de aliis, quoscumque tales nosti, cogites velim, quales esse videantur, dum vel dicunt ea, quæ nesciunt, vel tractant: num tibi videantur propterea laudem potius, quam vituperationem consequi; atque vtrum in admiratione magis, quam in contemptu esse. Iidem cogites velim de iis, qui norunt, quidquid vel dicunt, vel agunt. inuenies, mea quidem sententia, in omnibus actionibus eos, qui cum gloria sunt, & in hominum admiratione, maxime ex illorum esse numero, qui rerum periti sunt: inglorios autem, hominumque contemptui expositos, ex imperitissimorum esse numero. Quamobrem si & clarus esse vis in republica, & in hominum admiratione, in primis operam dato, vt ea noris, quæ suscipere cogitas. Nam si ceteris in hoc præstans, tractare negotia reipublicæ ceperis: mitum mihi non videbitur, si facile consequaris ea, quæ concupiscis. Quum autem videret Charmidem, Glauconis filium, hominē esse quantiuis pretij,

Dionys. Lacert. Socrates  
2. p. 59. Charmi.

Aλλ' ἔσκεψαι, πόσον χρόνον ἰχθὺς ἔστιν ὁ ἐκ τῆς χώρας γιγνώσκων οἷος ἀφ' ἑφείν πλὴν πόλιν, καὶ πόσου εἰς τὸ ἐπ' αὐτὸν πᾶσι δέεται, ἵνα μὴ τὸ τό γε λαθῆναι ποτε ἡ πόλις εἰδῆς γένουμένη, ἀλλ' εἰδῶς, ἔχῃς ὑπὸ τῆς αἰσθητικῶν συμβεβηκότων τῆ πόλεως βοηθῆν τε, καὶ σῶζῃν αὐτήν. λέγεις, ἔφη ὁ Γλαύκων, παμμόγετος πᾶσα, εἴ γε καὶ τῆς τοιούτων ἔπιμελεσθαι δεήσει. ἀλλὰ μὴ τοι, ἔφη ὁ Σωκράτης, εἰ μὴ αὐτὸ ποτε οἶκον καλῶς τις οἰκῆσθαι, εἰ μὴ πᾶντα μὲν εἴσεται ὡς πᾶσι δέεται, πᾶντων δ' ἔπιμελεσθαι, ὅτι μὲν ἄμα τοῦτων οἰκῶν ἔπιμελεσθαι, πῶς ἔχ' ἕνα τὸ τῶ θεῶν πᾶσι ἐπιμελεσθαι αὐξήσῃ; δέεται δὲ καὶ μὲν τῶν δυνάμεων, καὶ πλείοσιν ἔπιμελεσθαι. ἕνα δὲ μὴ δυνάμεων ὠφελῆσαι, πῶς αἰ πολλὰς γε δυνατῆρας; ὡς πᾶσι εἴ τις ἐν τὰ λατῶν μὴ δυνάμεων φέρῃ, πῶς ἔφανερον, ὅτι πλείω γε φέρῃ. ὅτι δ' ἔπιμελεσθαι αὐτῶν; ἀλλ' εἴωγ', ἔφη ὁ Γλαύκων, ὠφελούτω αὐτὸ τὸ θεῶν οἶκον, εἴ μοι ἐθέλοι πείθεσθαι. εἴτα, ἔφη ὁ Σωκράτης, τῶ θεῶν ἔπιμελεσθαι, ἀδυνατῆρας πᾶσι μὲν τῶ θεῶν νομίμως δυνάμεων ποιῆσαι πείθεσθαι σοι; φυλάτῃς, ἔφη, ὁ Γλαύκων, ὅπως μὴ τῶ δυνάμεων ἔπιμελεσθαι εἰς τὸναντίον ἔλθῃς. ἢ ἔχ' ὁρθῶς, ὡς σφαλερὸν ἔστι, ἀ μὴ οἶδ' ἐπί, τῶτα λέγῃς ἢ πᾶσι; εἰ μὲν ἔστι τῶ ἄλλων, ὅσους οἶδα τοῖσδε, οἷοι φαίνονται καὶ λέγοντες, ἀ μὴ ἴσασιν, καὶ πᾶσι τοῖσδε, πότῃ σοι δοκῶσιν ἔπι τοῖσδε τοῖσδε ἐπιμελεσθαι μᾶλλον, ἢ φόρου τυχερῶν, καὶ πότῃ θαυμάζεσθαι μᾶλλον, ἢ καταφρονεῖσθαι. εἰ μὲν δὲ καὶ τῶ εἰδῶτων ὅ, τι τε λέγουσι καὶ ὅ, τι ποιῶσι, καὶ, ὡς ἐγὼ νομίζω, διρήσῃς ἐν πᾶσιν ἔργῃς τῶ μὲν δυνάμεων τῶσδε καὶ θαυμάζουσι, ἐκ τῶ μάλιστα ἔπιμελεσθαι ὄντας, τῶσδε κακοδοξουῦσας τε καὶ καταφρονουμένους, ἐκ τῶ ἀμαθῆσάτων. εἰ οὖν ἔπιμελεσθαι δυνάμεων τε καὶ θαυμάζεσθαι ἐν τῆ πόλει, πᾶσι καταφρονεῖσθαι ὡς μάλιστα ὅ εἰδῶται ἀ βούλεται πᾶσι. εἰ γὰρ τῶ τῶ διενεγκῶν τῶ ἄλλων ἔπιμελεσθαι τῶ πόλεως πᾶσι, οἷοι αὐθαρμῆσάμι, εἰ πᾶν ῥαδίως τύχῃσιν, ὡν ἔπιμελεσθαι. Χαρμίδῳ δὲ τῶ Γλαύκωνος ὄραν ἀξιόλογον μὲν αἰδρα οἶσα, καὶ πολ-

ἢ πολλῶν δυνατώτερον τῶν τὰ πολιτικὰ τό-  
 τε παρὰ τῶν ὀκνοῦντων, ὀκνοῦντα δὲ παρὰ τῶν αἰσίου  
 δῆμων, καὶ τῶν τῆς πόλεως παρὰ τῶν ἄλλων  
 μελέσθαι εἰπέ μοι, ἔφη, ὦ Χαρμίδης, εἴ  
 τις ἰκανὸς ὢν τὸς φερανίτας ἀγῶνας νικᾷ, καὶ  
 διὰ τὸ αὐτὸς τε τιμᾶσθαι, καὶ τὴν πα-  
 τριδα ἐν τῇ ἐλλάδι βίδοκιμωτέραν ποιεῖν,  
 μὴ θέλοι ἀγωνίζεσθαι, ποῖόν τινα τῶν νομί-  
 ζοις αἰ τὸν ἀνδρα εἶ; δηλονότι, ἔφη, μαλα-  
 κὸν τε καὶ δειλόν. εἰ δὲ τίς ἔφη, δυνατὸς ὢν  
 τῶν τῆς πόλεως παρὰ τῶν ἄλλων ἄπειρος  
 τῶν τε πόλιν αὐξάνει, καὶ αὐτὸς διὰ τὸ τι-  
 μᾶσθαι, ὀκνοῖ τὸ παρὰ τῶν ἄλλων, οὐκ αἰ εἰκό-  
 τως δειλὸς νομίζοιτο; ἴσως, ἔφη. ἀτὰρ πῶς  
 τί με ταῦτα ἐρωτᾷς; ὅτι, ἔφη, οἱ μὲν σε δυνα-  
 τὸν οἴονται ὀκνεῖν ἄπειρος μελέσθαι, καὶ ταῦτα ὢν ἀ-  
 νάλκη σοι μετέχῃ πολιτῆ γε ὄντι. τί μὲν ἔμελλεν  
 δυνάμειν, ἔφη ὁ Χαρμίδης, ἐν ποίῳ ἔργῳ  
 καταμαθὼν, ταῦτά μοι καταγιγνώσκεις; ἐν  
 ταῖς σπουδαίαις, ἔφη, αἷς σιῶσι τοῖς τῆς πό-  
 λεως παρὰ τῶν ἄλλων, καὶ γὰρ ὅταν τὴν ἀνακτορῶν  
 ταῖ σοι, ὅρα σε καλῶς συμβουλεύοντα, καὶ ὅ-  
 ταν τὴν ἀμύρτων ὀρθῶς ἄπειρος μελέσθαι. οὐ  
 ταῦτα ὄντι, ἔφη, ὦ Σάκρατες, ἰδίᾳ τὸ ἀγα-  
 λέγεσθαι, καὶ ἐν τῇ πλήρῃ ἀγωνίζεσθαι. καὶ  
 μὲν ἔφη, ὅγε δριμύτην δυνάμειν, ὅθεν ἦν  
 τὸν ἐν τῇ πλήρῃ, ἢ μόνος δριμύτην, καὶ οἱ κτῆ μόν-  
 νας δριμύτην κηραίζοντες, ἔπει καὶ ἐν τῇ πλή-  
 ρῃ κηραίζουσιν. αἰδῶ δὲ καὶ φόβον, ἔφη, οὐχ  
 ὅπως ἐμφυτὰ τε ἀνθρώποις ὄντα, καὶ μᾶλλον  
 ἐν τοῖς ὄχλοις, ἢ ἐν τῇ ἰδίᾳ ὁμιλίᾳ παριστά-  
 μνα; καὶ σὲ γε διδάξων, ἔφη, ὄρμημα, τῆς τε  
 τῶν φρονιμωτάτων ἀνδρῶν, ἔπει τὸς ἰσχυ-  
 ροτάτους φοβέμενος; ἐν τοῖς ἀφρονεσάτοις τε καὶ  
 ἀδενεσάτοις ἀγῶνι λέγειν. πότερον γὰρ τὸς  
 γναφῆς αὐτῶν, ἢ τὸς σιῶν, ἢ τὸς τέκτονας, ἢ  
 τὸς χαλκῆς, ἢ τὸς γεωργῆς, ἢ τὸς ἐμπόρους, ἢ  
 τὸς ἐν τῇ ἀγορᾷ μεταβολομένους, καὶ φρονι-  
 ζομένους, πῶς ἐλάττωτος παρὰ τῶν πλείονος ἀ-  
 ποδῶν, ἀγῶνι; οὐ γὰρ τῶν ἀποδῶν ἢ ἐκ-  
 κλησία σιῶν. τί μὲν οἱ δὲ φερανίται οὐ ποιεῖς,  
 ἢ τῆ ἀσκητῆ ὄντα κρείττω τὸς ἰδιώτας φοβέσθαι;  
 ἐν γὰρ τοῖς παρὰ τῶν ἄλλων ἐν τῇ πόλει, ὡς ἐνίοι κα-  
 λαφρονεῖσιν βραδύως διδασκόμενος, καὶ τῆ ἐπιμε-  
 λευμένων ἐν τῇ πόλει ἀγαλέγεσθαι πολὺ παλαιόν,  
 ἐν τοῖς μηδεπώποτε φρονίσοις τῆς πολιτικῶν,

A multoque magis idoneum aliis rempubli-  
 cam tunc gerentibus, qui tamen populum  
 accedere, reiq; publicæ negotiis operam  
 dare formidaret: Dic mihi mi Charmides,  
 inquit, si quis, quum in certaminibus, quæ  
 coronas præmij loco referunt, potiri vi-  
 ctoria possit, eaq; re tum ipse honorē con-  
 sequi, tum patriam in Græcia illustriorem  
 efficere, decertare nolit; qualem existimes  
 hunc hominem esse? Certe mollem, ait, ac  
 ignaum. At si quis, quum possit negotia  
 reipublicæ capessendo tum civitatem am-  
 plificare, tum ipse hac via mereri hono-  
 rem, hoc tamen facere reformidet; an non  
 is merito pro ignavo habeatur? Fortassis,  
 inquit. Ceterum quamobrem hæc tu me  
 interrogas? Quod te, ait, posse quidem ar-  
 bitrer negotia reipublicæ procurare, ve-  
 rum id præ ignavia reformidare; licet eo-  
 rum participem esse te necesse sit, quum  
 sis civis. At quonam ex facinore, subiecit  
 Charmides, virtutem meam cognitam  
 habes, qui hoc modo de me sentias? Iis,  
 inquit, ex congressibus, in quibus adesse  
 soles illis, qui rempublicam administrant.  
 C Etenim vbi quid tecum communicant,  
 video te rectum consilium dare; atque vbi  
 peccant, recte illos reprehendere. Non  
 idem est mi Socrates, inquit, priuatim dif-  
 ferere, & apud multitudinem certare. At-  
 qui, respondit Socrates, qui numerare po-  
 test, nihilo minus apud multitudinem,  
 quam solus numerat: & qui priuatim ci-  
 thara canunt elegantissime, iidem etiam  
 apud multitudinem primas ferre possunt.  
 Tu vero non vides, inquit, verecundiam  
 ac metum a natura hominibus inesse, mul-  
 toq; magis hæc in publico, quàm priuatis in  
 congressibus nobis esse molesta? Ego vero  
 te docere exorsus sum, inquit, quod neq;  
 prudētissimos reueritus, neq; potētissimos  
 metuens, inter stultissimos ac maxime im-  
 becillos verba facere erubescas. Num eos,  
 qui ex illis fullones sunt, vel sutores, vel fa-  
 bri, vel artifices ærarij, vel agricolæ, vel  
 mercatores, vel qui negotiantur in foro, &  
 quid minoris emere possint, vt pluris ven-  
 dāt, cogitant, reuereris? Nā de his omnibus  
 constat certe cōcio. Et quid interesse putas  
 inter hoc, quod tu facis, atq; si quis eorum,  
 qui ad fiduo semet exercent, longe aliis su-  
 perior, imperitos metuat? nimirū quū inter  
 principes reipublicæ, quorum nonnulli te  
 cōtemnunt, facillime differas, lōgeq; supe-  
 res illos, qui magna cura perorare ad ciues  
 volunt, inter eos loqui reformidas, qui  
 numquā rerum ciuiliū studiosi fuerunt,

dem ad magistratus capessendos hortatur.

ἐπ' οὐ πύξ



neque te contemserunt, metuens scilicet, A  
 ne deridearis. Quid autem? respondit  
 Charmides, an non tibi videntur in comi-  
 tiis sæpenumero recte perorantes irrideri?  
 Nimirum ab illis aliis, respondit Socrates.  
 Quæ caussa est, quamobrem te mirer illos  
 quidem, quum hoc faciunt, vincere: cum  
 his autem putare te nullo modo posse age-  
 re. Noli te ipsum, vir optime, ignorare: nec  
 in illis delinque, in quibus maxima pars  
 » solet delinquere. Nam multi magno stu-  
 » dio excitati ad considerandum aliena ne-  
 » gotia, non eo se conuertunt, vt se ipsos ex-  
 » plorent. Itaq; ne hoc per ignauiam negli-  
 gas, sed magis enitere, vt te ipsum respici-  
 cias: nec reipublicæ curam abiice, si qua  
 parte poterit ea per te iuuari. Nam si recte  
 id curetur, non modo ciues ceteri, sed a-  
 mici etiam tui non parum ex te vtilitatis  
 capient. Quum autem Aristippus in hoc  
 incumberet, vt Socratem conuinceret,  
 quemadmodum ipse conuictus a Socra-  
 te prius fuerat: volens Socrates non nihil  
 adferre vtilitatis familiaribus suis, sic re-  
 spondebat, non vt illi, qui cauent, ne qua  
 parte sermo ipsorum inuertatur; sed vt  
 persuasi maxime facerent ea, quæ debe-  
 rent. Nam interrogabat eum Aristippus,  
 an aliquid nosset bonum: vt si quid huius-  
 modi diceret, verbi gratia cibum, potum,  
 pecuniam, valetudinem, robur, audaciam,  
 id ipsum ostenderet aliquando malum ef-  
 fe. At Socrates, qui sciret nos, si quid mo-  
 lesti sit, eo liberari cupere, sic responde-  
 bat, vt erat optimum. Tunc me rogas, in-  
 quit, num febris aliquod bonum sciam?  
 Minime, ait. At lippitudinis? Ne hoc qui-  
 dem. At famis? Nec famis. Atqui, ait, si  
 me rogas, an aliquod nouerim bonum,  
 quod nullius bonum sit, equidem neque  
 noui, neque eius egeo. Ibi rursus Aristip-  
 po cum interrogante, an quid pulchrum  
 sciret: Per multa quidem, ait. An vero, in-  
 quit, omnia sibi inuicè similia sunt? Quan-  
 tum fieri potest, inquit. nonnulla quidem  
 sunt dissimillima. Quo pacto igitur, sub-  
 iecit Aristippus, id pulchrum fuerit, quod  
 est pulchro dissimile? Quoniam, inquit,  
 homini ad cursum pulchro dissimilis a-  
 lius est, alius ad palæstram. Et scutum, quod  
 ad obiiendum hosti pulchrum est, quam  
 dissimillimum est iaculo, quod ad hoc pul-  
 chrum est, vt celeriter vehementerq; fera-  
 tur. Non aliter, ait Aristippus, mihi respon-  
 des, actum, quum interrogarem, an ali-  
 quid bonū nosset. An vero tu putas, inquit  
 Socrates, aliud bonum, aliud pulchrū esse?

μηδὲ σοὶ καταπεφρονηκόσιν ὀκνήσας λέγειν, δε-  
 διώς μὴ καταγελασθῆς. τί δ' ἔφη, ἔδουκ' οἱ  
 σοὶ πολλάκις οἱ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῶν ὀρθῶς  
 λεγόντων καταγελασθῆναι; καὶ γὰρ οἱ ἔτεροι, ἔφη.  
 δεῦρ' ἐλθὼν θυμαίω σου, εἰ ἐκείνοις ὅταν τῶτο  
 ποιῶσι, ῥαδίως χθρῆμνος, τῶτοις δὲ μηδένα  
 εἶπον οἷά διωήσεσθαι περὶ σενεχθῆναι. ὡς ἄ-  
 γαθὲ μὴ ἀγνοῖσθαι αὐτὸν, μηδὲ ἀμῖρτομεῖ οἱ  
 πλῆθοι ἀμῖρτομοσιν. οἱ γὰρ πολλοὶ ὠρμηχῶ-  
 τες ἔπι τὸ σκαπὸν τὰ τῶν δῆλων περὶ ἄγριατα,  
 Βοῦ βέπονται ἔπι τὸ ἑαυτὸς ἐξετάζειν. μὴ οἷω  
 ἀπορραγύμῃ τῶτος, ἀλλὰ ἀφαιτίως μέλλον  
 περὶ τὸ σαυτῶ περὶ ἑλθῆναι, καὶ μὴ ἀμέλει τῆ  
 τὸ πόλεως, εἴ τι δυνατὸν ἔστιν ἀφ' οὗ βέλποιν  
 ἔλθῆναι. τῶτων γὰρ καλῶς ἐχόντων, οὐ μόνον ἀλλ  
 λοι πολῖται, ἀλλὰ καὶ οἱ σοὶ φίλοι καὶ αὐτὸς οὐ  
 οἶκ' ἐλέγχεσθαι ὠφελήσῃ. Αἰεσίππου δὲ ἔπι-  
 χροῦ ὡς ἐλέγχεσθαι τὸ Σωκράτη, ὡς περ' αὐτὸς  
 ἑσὶ ἐκείνου τὸ περὶ ἑτεροῦ ἠλέγχετο, βεβλό-  
 μνος τῶς σκυόντας ὠφελῆσθαι τὸ Σωκράτης, ἀ-  
 C πεκρίνατο οὐχ ὡς περ' οἱ φυλακτοῖμοιοι μὴ πη  
 ὁ λόγος ἐπαλλαχθῆναι, ἀλλ' ὡς αἱ πεπεφρομένοιοι  
 μέλιστα περὶ αἰτιῶν τὰ δέοντα. ὁ μὲν γὰρ αὐτὸν  
 ἤρετο, εἴ τι εἰδείη ἀγαθόν, ἵνα, εἴ τι εἴποι τὸ τοιοῦ-  
 των, οἷη σίπρον, ἢ ποτόν, ἢ χερῆμασθα, ἢ ὕγιαν,  
 ἢ ῥώμην, ἢ τόλμαν, δεκνύη δὴ τῶτο κακὸν  
 εἴσοτε οἶν. ὁ δὲ εἰδώς, ὅτι εἰ τι εἰσοχλῆ ἡμῶς,  
 δεόμεθα τῶ παύσοντος, τὸ ἀπεκρίνατο, ὡς περ' ἀπεκρί-  
 ποιῆν κερῆσιον. \* δεῦρ' ἔφη, ἐρωτῶσ με, καπ, ἢ ὡς  
 εἴ τι οἶδα περὶ ἀγαθῶν; οἶκ' ἔγωγ', ἔφη. δεῦρ' \* δεῦρ' γι  
 D δεῦρ' ὀφθαλμίας; ὡς δὲ τῶτο. ἀλλὰ λιμῆ; οὐ-  
 δεῦρ' λιμῆ. ἀλλὰ μὲν, ἔφη, εἴγ' ἐρωτῶσ με. εἴ τι  
 ἀγαθὸν οἶδα, ὁ μηδεὶν ἀγαθὸν ἔστιν, οὐτ' οἶ-  
 δα, ἔφη, οὔτε δέομαι. πάλιν δὲ τὸ Αἰεσίππου  
 ἐρωτῶντος αὐτὸν, εἴ τι εἰδείη καλόν; καὶ πολ-  
 λα, ἔφη. ἀρ' οἷω, ἔφη, πῶτα ὁμοία ἀλλή-  
 λους; ὡς οἶον τε μὲν οἷω, ἔφη, ἀνομοιοτάτα  
 ἔνια. πῶς οἷω, ἔφη, τῶ καλῶ ἀνομοιον, κα-  
 λὸν αἰ εἶη; ὅτι γὰρ δὲ, ἔφη, ἔστι μὲν τῶ καλῶ  
 περὶ δρόμον ἀνδρόπῳ ἄλλος ἀνομοιος, καὶ  
 E δῆλος περὶ πάλιν. ἔστι δὲ ἀσπίς, καλὴ περὶ  
 τὸ περὶ βαλέσθαι, ὡς ἐνὶ ἀνομοιοτάτη τῶ ἀ-  
 κεντία, καλῶ περὶ τὸ σφόδρα τε καὶ ταχὺ φέ-  
 ρεσθαι. ὡς δὲ ἀφαιτίως, ἔφη, ἀπεκρίνη-  
 μοι, ἢ ὅτε σε ἠρώτησα, εἴ τι ἀγαθὸν εἰδείης. οὐ δὲ  
 οἷγ', ἔφη, ἄλλο μὲν ἀγαθόν, ἄλλο δὲ καλὸν εἶη;  
 οἶκ'

At Ethic. Socrates i  
 12. p. 269. 35. terum A-  
 ristippum  
 Diogen. Laert. 2. p. 72. Aristippum  
 εἰς ἀνομοίαν ἔχει καὶ ἐξ  
 ἀνομοίαν εἰς ἀνομοίαν  
 ἴδον καὶ ἴδον ἴδον καὶ ἴδον  
 Σωκράτη καὶ ἴδον ἴδον  
 καὶ ἴδον ἴδον.



Nam iucundum esse, ut ij, qui orare vo-  
 lunt, videant: neque minus iucundum, ut  
 puri accedant. Rursum interrogatus, num  
 fortitudo adquiri doctrina possit, an esset a  
 natura? Equidem arbitror, ait, perinde ac  
 corpus aliud alio robustius a natura est ad  
 perferendos labores, sic & animum ani-  
 mo firmiorem esse natura ad subeunda  
 pericula. Nam video illos qui eisdem legi-  
 bus ac moribus sunt educati, longe inter se  
 audacia differre. Idem tamē existimo, na-  
 turam omnē doctrina & exercitatione ad  
 fortitudinē proficere. Nam patet omnino,  
 Scythas ac Thraces nō ausuros sumtis clu-  
 peis ac hastis aduersus Lacedæmonios di-  
 micare: contraq; manifestum est, non et-  
 iam Lacedæmonios vel aduersus Thraces  
 cetrīs ac iaculis, vel aduersus Scythas ar-  
 cubus depugnatos. Atq; equidē in aliis  
 etiā omnibus confimiliter homines video  
 natura inter se differre, ac studio multum  
 proficere. De quibus patet, debere om-  
 nes, siue sint præstantiori a natura indo-  
 le præditi, seu hebetiores, ea discere ac me-  
 ditari, in quibus excellere velint. Sapien-  
 tiam vero, ac sanitatem mentis non discer-  
 nebat, sed sapientis ac sani esse iudicabat,  
 vti aliquem eis, quæ bona honestaque esse  
 cognosceret; ac vitare, quæ sciret esse tur-  
 pia. Præterea interrogatus, num eos, qui  
 scirent, quid agere oporteat, & his contra-  
 ria facerent, sapientes ac temperantes ef-  
 se putaret: potius insipientes ac stultos ef-  
 se respondit. Etenim, ait, omnes arbitror,  
 eligentes ex iis, quæ fieri possunt, quam  
 maxime ipsis vtilia, facere illa debere.  
 Quamobrem qui non recte agunt, eos nec  
 sapientes, nec mente sanos esse statuo. Di-  
 cebat & iusticiam, & omnem aliam virtu-  
 tem, esse sapientiam. Nam omnia, quæ  
 iusta sunt, & ex præscripto virtutis agun-  
 tur, honesta & bona esse: neque eos, qui  
 hæc sciunt, aliud quidpiam his præfer-  
 re, neque illos, qui nesciunt, præstare pos-  
 se: immo vero etiam si præstare conen-  
 tur, peccare. Usque adeo sapientes ea  
 quæ honesta bonaque sint, facere: qui sa-  
 pientes non sint, id non posse, atque et-  
 iam in conatu peccare. Quum igitur & iu-  
 sta, & alia honesta ac bona cum virtute ef-  
 ficiantur, manifestum aiebat esse, tum iu-  
 stitiam, tum omnem aliam virtutem, ef-  
 se sapientiam. Et quamquam insaniam sa-  
 pientiæ quiddam esse contrarium putaret,  
 πᾶ τε δίκαια καὶ τὰ ἄλλα καλὰ τε καὶ ἀγαθὰ πρῶτα  
 δικαιοσύνη, καὶ ἡ ἄλλη πᾶσα ἄρετή, σοφία ἔστι. μανία γέ μιν ἐστὶν ἡ ἀντίον μὲν ἔφη εἶ) σοφία, ἔμηντοι

ἠδὲ μὲν γὰρ τὸ εἰδέναι, ὡς εἰδέναι, ἠδὲ δὲ ἰδέναι  
 ἀγνοῦν ἔχοντες, ὡς εἰδέναι, πάλιν δὲ ἐρωτώμε-  
 νος ἢ ἀδρεῖα πότρεον εἶη διδάκτον, ἢ φυσικόν;  
 οἱ μὲν μὲν, ἔφη, ὡς ὅτι σῶμα σῶμα τοῖς ἰσχυ-  
 ροῦσι πρὸς τὰς πόνοις φύεται, ἔτω καὶ ψυχῶν  
 ψυχῆς ἐρρωμνεστέρον πρὸς τὰ δεινά φυσικῶς  
 γίνεσθαι. ὁρᾷ γὰρ ἐν τοῖς αὐτοῖς νόμοις τὸ καὶ ἔ-  
 θεσι βεφορμύνας πολὺ διαφέρουσας ἀλλήλων  
 τὴν πόλιν. νομίζω μὲν τοὺς πᾶσαν φύσιν μαθήσθαι πᾶσαι  
 καὶ μελέτη πρὸς ἀδρεῖαν αὐξέσθαι, δὴ λὸν μὲν  
 γὰρ, ὅτι σκῦθαι καὶ θράκες ὅσα ἀπολήθησαν  
 ἀσπίδας καὶ δόρατα λαβόντες λακεδαίμο-  
 νίοις διαμάχεσθαι. φανερόν δὲ, ὅτι καὶ λακε-  
 δαίμονιοι οὐτ' ἀθροῖν ἐν πέλιταις καὶ ἀκην-  
 τίοις, οὐτε σκῦθαις ἐν τόξοις ἐτέλοιεν ἀθρο-  
 γωνίζεσθαι. ὁρᾷ δὲ ἔγωγε καὶ ὅτι τῶν ἄλλων  
 πόλιν ὁμοίως καὶ φύσιν διαφέρουσας ἀλλή-  
 λων τὰς ἀδρεῖας, καὶ ὅτι μελέτη πολὺ ὅτι-  
 διδόντας. ὅσα δὲ τῶν δεινῶν ἐστίν, ὅτι πρῶτα  
 χρῆ καὶ τὰς ἐρρωμνεστέρας καὶ τὰς ἀμειλιτέρας  
 στυφύσιν, ἐν οἷς ἀνὰ ἄλλοις βέλωνται γε-  
 νέσθαι, ταῦτα καὶ μανία καὶ μελέτην. σο-  
 φία δὲ, καὶ σωφροσύνη, οὐ διώκει, ἀλλὰ  
 ὅτι καὶ καλὰ τε καὶ ἀγαθὰ γινώσκοντα  
 χρῆσθαι αὐτοῖς, καὶ ὅτι ἀγαθὰ εἰδέναι δι-  
 λαβεῖσθαι, σοφόν τε καὶ τὸ σωφρονεῖν. σῶφρον  
 πρὸς ἐρωτώμενος δὲ, εἰ τὰς ἐπισημύνας μὲν  
 ἀδεῖ πρῶτα, ποιούσας δὲ πάντας, σο-  
 φοῦς τε καὶ ἐγκρατῆς εἶ) νομίζω, ὅσα δὲν γε  
 μάλλον, ἔφη, ἢ ἀσοφοῦς τε καὶ ἀμαθῆς. πρῶ-  
 τας τὸ οἱ μὲν πρῶτα ἐπισημύνας ἐκ τῶν εἰδέναι ἰδέναι  
 χρῆσθαι ἀ\* οἷον τε συμφορῶν τὰ αὐτοῖς εἶ), μα  
 ταῦτα πρῶτα. νομίζω οὖν τὰς μὴ ὀρθῶς οἷονται  
 πρῶτα πρῶτα, οὐτε σοφῆς, ἔτε σωφρονεῖς εἶ).  
 ἔφη δὲ καὶ πᾶσι δικαιοσύνη, καὶ πᾶσι ἄλλω  
 πᾶσαν ἄρετιν, σοφία εἶ). πᾶ τε γὰρ δίκαια,  
 καὶ πρῶτα, ὅσα ἄρετιν πρῶτα, καλὰ τε  
 καὶ ἀγαθὰ εἶ). καὶ οὐτ' ἀνὰ τὰς ταῦτα εἰδέναι  
 τὰ ἄλλα [ἀ\* πᾶσι τῶν εἰδέναι πρῶτα, ὅσα εἰδέναι,  
 ἔτε τὰς μὴ ἐπισημύνας, διδάσθαι πρῶτα  
 ἔφη, ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἐγχαράσιν, ἀμειλιτέρας. οὐ-  
 τὰ καὶ τὰ καλὰ τε καὶ ἀγαθὰ τὰς μὲν σοφῆς  
 πρῶτα, τὰς δὲ μὴ σοφοῦς οὐ διδάσθαι,  
 ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἐγχαράσιν, ἀμειλιτέρας. ἐπεὶ οὖν  
 πᾶ τε δίκαια καὶ τὰ ἄλλα καλὰ τε καὶ ἀγαθὰ πρῶτα ἄρετιν πρῶτα, δὴ λὸν εἶ), ὅτι καὶ  
 δικαιοσύνη, καὶ ἡ ἄλλη πᾶσα ἄρετή, σοφία ἔστι. μανία γέ μιν ἐστὶν ἡ ἀντίον μὲν ἔφη εἶ) σοφία, ἔμηντοι



in corporis exercitio, qui eo vterentur: alios denique omnes, quibus quiddam sit, quod curatione indigeat, si quidem se arbitrentur rem intelligere, curam eius habere: sin autem, non modo peritis presentibus obtemperare, sed etiam absentes arcessere; ut ipsis parentes, quæ oporteat, agant. In lanificio etiam mulieres viris præesse demonstrabat, quod illæ sciant, quo pacto exercendum sit lanificium, viri contra ignorent. Quod si quis ad hæc diceret, posse tyrannum recte monentibus non obtemperare: Et qui non parere possit, respondebat, quum si quis recte monenti non obtemperet, damnum propositum sit? Nam si qua in re non pareat aliquis recte monenti, nimirum peccabit: qui vero peccat, damno multatur. Quod si quis diceret, habere tyrannum potestatem occidendi eum, qui recte sapiat: Tu vero existimas, inquit, eum, qui præstantissimos quosque ex sociis occidat, damni expertem esse, vel leue damnum pati? Vtrum enim arbitraris eum, qui hoc perpetret, incolumem posse manere, an potius hoc pacto celerrime periturum? Quum autem ex eo quidam quæreret, quodnam ipsi videretur vitæ institutum homini optimum esse: respondit, actionem bonam. At quum rursus ille quæreret, an etiam fortunam prosperam pro instituto quodam duceret? Equidem, ait, fortunam & actionem prorsus esse statuo contraria. Nam si quis nihil quærens aliquid rei necessariæ consequatur, id fortunam esse prosperam puto: at si quis doctrina & exercitatione recte quid faciat, id actionem bonam esse duco; quique hoc instituto gaudent, ij mihi videntur bene agere. Homines etiam optimos deoque acceptissimos aiebat esse, in agricultura eos, qui ad agriculcionem pertinentia recte faciunt: in medicina, qui res medicas: in republica, qui res civiles. At qui nihil recte agit, eum neque vtilem ad quidquam esse dicebat, neque acceptum deo. Præterea si quando cum aliquibus colloqueretur, qui artificia nossent, & quæstus gratia iis vterentur, etiam his proderat. Nam quum aliquando ad Parrhasium pictorem ingressus esset, cumque eo colloqueretur: Num pictura, mi Parrhasi, ait, earum rerum est adsimilatio, quæ res cernuntur? Nam & concava, & eminentia, & obscura, & lucida, & dura, & mollia, & aspera, & lauvia, & noua & vetera corpora per colores representando exprimitis.

καὶ ἐν σωμασίᾳ, τὰς σωμασκοῦσας καὶ τὰς ἄλλας πρῶτας οἷς ἑσάρχην τὴν ἑπιμελείας δέον, ἀλλὰ καὶ ἡγῶνται ἑπίστασθαι, ἑπιμελεῖσθαι· εἰ δὲ μὴ, τοῖς ἑπίστατοῖς ἕμῳ παρῶσι πρῶτον, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῶν μεταπεμπομένων, ὅπως ἐκείνοις ἐπίστατοι ἔσονται ἑπίσταται. ἐν τῇ ταλασίᾳ καὶ τῶν γυναικῶν ἐπεδείκνυεν ἐργασίας τῶν ἀνδρῶν, ἀλλὰ τῶν καὶ εἰδέναι, ὅπως χρὴ ταλασπεργῆν, τὰς δὲ μὴ εἰδέναι. εἰ δὲ τις ἄλλος τῶντα λέγει, ὅτι βέλτερον ἐστὶ μὴ πείθεσθαι τοῖς ὀρθοῖς λέγουσι καὶ πῶς ἀνέφη, ἔξειν μὴ πείθεσθαι, ἑπιμελείας γε ζημίας, εἰ τις τῶν δὲ λέγειν μὴ πείθεται; ἐν ᾧ γὰρ ἀνὴρ ἑπίσταται μὴ πείθεται τῶν δὲ λέγειν, ἀμύνηται δὴ πᾶσι ἀμύνηται δὲ ζημιώθησεται. εἰ δὲ φάσιν τις τῶν ταλασπεργῶν ἔξειν, καὶ ἀποκρίσθαι τῶν φρονοῦσῶν τῶν δὲ ἀποκτείνουσῶν, ἔφη, τὰς κεραιῶν τῶν συμμάχων οἷς ἀχρημονίαν γίνεσθαι, ἢ ὡς ἔτυχε ζημιῶσθαι; πότερον γὰρ αὐτῶν οἷς σώζεσθαι τῶν ταλασπεργῶν, ἢ ἔτυχε καὶ τὰς ἀπολέσθαι; ἐρωτῶν δὲ πῶς αὐτὸν, τί δοκῆι αὐτὰ κεραιῶν ἀνδρῶν ἑπιτηδύμα ἐστίν, ἀπεκρίνατο δὲ ἑπίσταται. ἐρωτῶν δὲ πάλιν, εἰ καὶ τῶν δὲ τυχεῖν ἑπιτηδύμα νομίζεις ἐστίν; πρῶτον μὲν οὖν τοῦ ἀντιῶν ἐργῶν, ἔφη, τὸ χεῖρον καὶ ἑπίσταται ἡγεμονίᾳ. ὁ μὲν γὰρ μὴ ζητῶντα ἑπιτηδύμα πῶς δέοντων, δὲ τυχεῖν οἷμα ἐστίν; ὁ δὲ μαθητῶν τὴν καὶ μελετήσαντα δὲ ποιῆν, δὲ ἑπίσταται νομίζω καὶ οἱ τῶν ἑπιτηδύμων, δοκῶσι μοι δὲ ἑπίσταται καὶ ἐπίσταται καὶ θεοφιλεῖσθαι τῶν ἐστίν, ἐν μὲν γεωργίᾳ, τὰς τὰ γεωργικὰ δὲ ἑπίσταται, ἐν δὲ ἰατρικῇ, τὰς τὰ ἰατρικὰ, ἐν δὲ πολιτείᾳ, τὰς τὰ πολιτικὰ τῶν δὲ μηδὲν δὲ ἑπίσταται, ἔτε χηρῶν οὐδὲν ἔφη ἐστίν, ἔτε θεοφιλή. ἀλλὰ μὲν καὶ εἰ ποτε τῶν τῶν τεχνῶν ἐργῶν, καὶ ἐργασίας ἐνεκα χρωμένων αὐταῖς, ἐξελθὼν μὲν γὰρ ποτε πρὸς Παρρῆσιον τῶν ζωγράφων, καὶ ἀφ᾽ ἐργασίας αὐτῶν ἔφη, ὡς Παρρῆσιε, γεωργικὴ ἔστιν ἡ εἰκασία τῶν ὀρωμένων; τὰ χρῶμα καὶ τὰ ὑψηλὰ, καὶ τὰ σκετῆνὰ, καὶ τὰ φωτῆνὰ, καὶ τὰ σκληρὰ, καὶ τὰ μαλακὰ, καὶ τὰ βαρῆνὰ, καὶ τὰ λεῖα, καὶ τὰ νεῖα, καὶ τὰ παλαιὰ σώματα ἔχει τῶν χρωμάτων ἀπὸ κλάζοντες ἐκμιμῆσαι ἀληθῆ

συναγα-  
γόντες

μιμηταί;

ἀληθῆ λέγεις, ἔφη, καὶ μὴν τὰ γε καλὰ εἶδ' ἢ  
 ἀφομοιωῦντες, ὅτι οὐ ράδ' ἔστιν ἐνὶ ἀνθρώ-  
 πῳ περὶ τυχεῖν ἀμεμπτα πρῶτα ἔχοντι, ὅτι  
 πολλῶν τ' ὁμῶν ἀγόντες τὰ δὲ ἐκαστοῦ κάλλι-  
 ψα, οὕτως ὅλα τὰ σώματα καλὰ ποιῆτε φαί-  
 νεοθαί. ποιούμεν γὰρ, ἔφη, οὕτως. τί γὰρ; ἔφη,  
 ὅτι πιθανώτατόν τε, καὶ ἠδιστόν, καὶ φιλικώτα-  
 τόν, καὶ ποθητότατον, καὶ ἐρασιμώτατον ἀπο-  
 μιμῆσθε τῆς ψυχῆς ἡτοῦ; ἢ ὅσδε μιμητὸν ὅστι  
 τὸ τοῦ; πῶς γὰρ δὴ, ἔφη, μιμητὸν εἶη, ὃ Σώ-  
 κρατες, ὃ μὴτε συμμετεῖαι, μὴτε χροῖμα, ἢ  
 μὴτε ὦν οὐ εἶπας ὅτι μὴδὲν ἔχει, μὴδὲ ὀ-  
 λως ὀρεσθὲν ὅστι; ἀρ' οὐ, ἔφη, γίνεται ἐν ἀν-  
 θρώπῳ πῶς ποτε φιλοφροῦνος καὶ ὃ ἐρῶν  
 βλέπειν πρὸς πινά; ἔμοιγε δοκεῖ, ἔφη. ὅτι ἔν-  
 τὸ γε μιμητὸν ἐν τοῖς ὀμμασιν; καὶ μάλα, ἔφη.  
 ὅτι ἢ τοῖς τῶν φίλων ἀγαθοῖς καὶ τοῖς κακοῖς  
 ὁμοίως σοὶ δοκεῖσιν ἔχειν τὰ πρὸς ὧπα, οἷτε  
 φροντίζοντες καὶ οἱ μὴ; μά δι' οὐ δῆτα, ἔφη.  
 ὅτι μὴ γὰρ τοῖς ἀγαθοῖς φαιδροὶ, ὅτι δὲ τοῖς  
 κακοῖς σκυθροποιὶ γίνονται. ὅτι οὐ, ἔφη, καὶ  
 ταῦτα διωκτὸν ἀπεικάζει; καὶ μάλα, ἔφη. ἀλ-  
 λά μὴν καὶ ὃ μέγαλοπρεπὲς ἴε, καὶ ἐλευθέριον,  
 καὶ ὃ ἀπρόνοῦν ἴε καὶ ἀειλάθης, καὶ ὃ σωφρονη-  
 τικόν ἴε καὶ φρόνιμον, καὶ ὃ ὑβριστικόν ἴε καὶ ἀπρό-  
 νόον καὶ ἀφρονῶν, καὶ ὃ πρὸς ὧπα, καὶ ὃ τῶν  
 ἡμετέρων, καὶ ἑσώτων καὶ κινουμένων ἀνθρώ-  
 πων ἀφραδῶν. ἀληθῆ λέγεις, ἔφη. ὅτι οὐ  
 καὶ ταῦτα τ' μιμητὰ; καὶ μάλα, ἔφη. πό-  
 τερον οὐ, ἔφη, νομίζεις ἢδ' ἔστιν ὀρεσθὲν τὸς ἀνθρώ-  
 πους, δι' ὧν τὰ καλὰ τε καὶ ἀγαθὰ, καὶ ἀγαπῆ  
 τὰ ἢδ' ἔστι φαίνεται, ἢ δι' ὧν τὰ ἀχρεῖα τε, καὶ πο-  
 νηρὰ καὶ μισητὰ; πολὺ ἢδ' ἔστι, ἔφη, ἀφραδῶν.  
 ὅτι Σώκρατες. πρὸς ὃ Κλείωνα τὸν ἀδρι-  
 αλοποιὸν εἰσελθὼν ποιεῖ, καὶ ὃ ἀλεγεινός ἀν-  
 τὸς. ὅτι μὴ, ἔφη, ὃ Κλείων, ἀλλοίοις ποιεῖς  
 δρομῆς ἴε καὶ παλαίστας, καὶ πύκτας, καὶ παύλα-  
 ντας, ὅρα τε καὶ οἶδα. ὃ δὲ μάλα ψυχαγωγῶ  
 ἔχει τ' ὀφείως τὸς ἀνθρώπους, ὃ ζῶπικόν φαί-  
 νεοθαί. πῶς ἔστι τὸ ἐνεργάζει τοῖς ἀνδράσιν; ἔπει  
 ὃ ἀπορῶν ὃ Κλείων ἔταχ' ἀπεκρίνατο ἄρ',  
 ἔφη, τοῖς τῶν ζῶπικων εἶδ' ἔστιν ἀπεικάζων ὃ ἐρ-  
 ρον, ζῶπικωτερος ποιεῖς φαίνεοθαί τὸς ἀνδρι-  
 αῖτας; καὶ μάλα, ἔφη. ὅτι οὐ, ἔφη. ὅτι οὐ τῶν  
 ἡμετέρων καὶ ἀσώτων, καὶ τὰ ἀσώτων  
 ἐν τοῖς σώμασι, καὶ τὰ συμπεπλεγμένα, καὶ τὰ διελκόμενα, καὶ τὰ ἀσφύγια, καὶ τὰ ἀσπόμενα

**A** Vere dicis, ait Parrhasius. Atqui quū for-  
 mas elegantes imitamini, quando non fa-  
 cile est vnum hominem nancisci, in quo  
 reprehensionis omnia sint expertia; de mul-  
 tis colligentes ea, quæ in singulis pulcher-  
 rima sunt, ita scilicet tota corpora, vt pul-  
 chra videantur, efficitis. Sic facimus, ait.  
**Q**uid vero? Subiecit Socrates, num indole-  
 m animi ad persuadendum aptissimam,  
 & suauissimam, & amicissimam, & deside-  
 rabilem maxime, maximeque amabilem  
 imitamini? an vero illa inimitabilis est?  
**Q**uo pacto, mi Socrates, ait Parrhasius,  
 possit hoc esse imitabile, quod neque pro-  
 portionem, neque colorem, neque quid-  
 quam habet illorum, quæ modo tū com-  
 memorabas, ac omnino ne cerni quidem  
 potest? Annon, inquit, vsuuenit homini  
 nonnumquam, vt blande, vel hostiliter  
 quosdam intueatur? Ita mihi videtur, ait.  
**E**rgo in oculis est, quod exprimi potest?  
 Omnino, inquit. At in amicorum rebus  
 secundis & aduersis eidemne vultus esse  
 tibi videtur eorum, qui solliciti sunt, & qui  
 non? Nequaquam, ait. Nam in prosperis  
 hilares, in aduersis tristes fiunt. Ergo pos-  
 sunt, ait Socrates, hæc quoque repræsen-  
 tari? Omnino, respondit Parrhasius. Quin  
 etiam indoles quædam magnifica, & libe-  
 ralis, & humilis, & illiberalis, & casta, &  
 prudens, & petulans, & turpis, per vultum,  
 per gestus hominum, tam eorum qui stāt,  
 quam qui mouetur, elucet. Vere dicis, ait.  
 Et possunt igitur hæc quoq; imitando ex-  
 primi? Omnino, inquit. Vtrum ergo, sub-  
 iecit Socrates, illa cernere lubentius ho-  
 mines putas, per quæ honesti, boni, ama-  
 biles mores elucet: an per quæ mores tur-  
 pes, improbi, odio digni? Multū inter hæc  
 mi Socrates, ait, profecto interest. Etiam  
 ingressus aliquando ad Clitonem statua-  
 rium, institutoq; cum hoc colloquio: Va-  
 rios te mi Clito, ait, cursores, luctatores,  
 pugiles, pācratiastas fingere video & scio:  
 quod autem maxime recreat homines ad-  
 spectu, si viuax quiddam eis inesse videat-  
 ur, quo pacto id in statuis efficis? Heic  
 quum subdubitans Clito, non celeriter re-  
 sponderet: An, inquit, opus tuum ad for-  
 mas eorum, quæ viuunt, comparando, sta-  
 tuas viuaciores videri facis? Omnino, in-  
 quit. Nōne igitur, dum quæ per gestus de-  
 orsum sursumq; trahuntur in corporibus,  
 & quæ comprimuntur, & quæ diducuntur,  
 & quæ intenduntur, & quæ remittuntur,

exprimis; facis, vt similia, magisq; con-  
 sentanea veris adpareat: Maxime scilicet,  
 inquit. At vero etiam adfectiones corpo-  
 rum aliquid agentium imitari, an non de-  
 lectationem aliquam spectantibus adfert?  
 Id vero consentaneum est, ait. Quamob-  
 rem pugnantium oculi representandi sunt  
 vt minaces, victorum vero vultus sic effin-  
 gendus, vt lætorum esse solet. Prorsus, in-  
 quit. Ergo statuarium, subiecit Socrates, a-  
 nimi actiones per formam representare  
 oportet. Itidem ad Pistiam fabrum lorica-  
 rium ingressus, quum is ipsi loricas egre-  
 gie factas ostenderet: Profecto, ait, mi Pi-  
 stia, pulchrum hoc inuentum est, tegere  
 loricae eas hominis partes, quas tegi ne-  
 cesse est; neque tamen impedire, quo mi-  
 nus quis manibus utatur. Verum, inquit,  
 dicitis mihi, mi Pistia, quamobrem nec fir-  
 miores, nec maioris pretij thoraces ac lo-  
 ricas faciens, quam alij, pluris tamen eas  
 vendis? Propterea mi Socrates, ait, quod  
 concinniores facio. Illud autem concin-  
 num an mensura, vel pondere demonstrans,  
 pluris aestimas? Nec enim thoraces omnes  
 æquales, neque similes te puto facere, si-  
 quidem tales facis, qui congruant. Sic est,  
 inquit. Nam absque illo sit, nullus loricae  
 usus fuerit. Ergo, ait Socrates, etiam homi-  
 num corpora partim cōcinna sunt, partim  
 non cōcinna. Maxime, inquit. Quo igitur  
 pacto, inquit, thoracem inconcinno cor-  
 pori congruentem, concinnum efficis? Sic  
 nimirum, ait vt & congruentē facio. Nam  
 qui congruit, concinnus est. Videris mihi,  
 ait Socrates, concinnitatem non per se ad-  
 appellare, sed respectu eius, qui utitur. Quē-  
 admodum si dicas clupeum cōcinnum illi  
 esse, cui congruit: itidemq; de chlamyde,  
 rebusque ceteris, ex tuo quidem sermone  
 existimandum videtur. Fortassis autem et-  
 iam aliud quoddam non exiguum bonum  
 inest huic congruentiæ. Doce vero me, mi  
 Socrates, ait, si quid habes. Minus, inquit,  
 pondere suo premunt thoraces, qui con-  
 gruunt, quā qui non congruunt, licet pon-  
 dus æquale habeant. Etenim qui non con-  
 gruunt, vel ab humeris toti dependendo,  
 vel aliam partem corporis aliquam vehe-  
 menter premendo, gestatu difficiles ac mo-  
 lesti fiunt: at vero qui congruunt, quum o-  
 nus partim a clauiculis, & parte scoptulis  
 vicina, partim ab humeris, a pectore, a ter-  
 go, a ventre distributum subleuetur, prope  
 non gestaminis, sed adpēdicis esse loco vi-  
 dentur. Dixisti hoc ipsum, ait, propter

Allegoria. s. p. 11, 39.  
 & secundo.  
 Πίσια.

ἀπεικάζων, ὁμοιότερά τε τοῖς ἀληθινοῖς καὶ  
 πιθανώτερα ποιεῖς φαίνοσθαι; πόρῳ μὲν οὖν,  
 ἔφη, ὃ δὲ καὶ τὰ πάντα τῶν ποιουμένων τι σω-  
 μάτων ἀπομιμείδεται οὐ ποιεῖ πλὴν τέρψιν τοῖς  
 θεωροῦσι; εἰκὸς γ' οὖν, ἔφη. ὁμοῦ καὶ τῶν  
 μὲν μαχομένων ἀπειλητικὰ τὰ ὄμματα ἀ-  
 πεικάζειν, τῶν δὲ νενικηκότων δὲ φρανομέ-  
 νων ὄψιν μιμητέα. σφόδρα γε, ἔφη, δὲ ἄρα,  
 ἔφη, τὸν ἀδριαντοποιὸν τὰ τῆς ψυχῆς ἔργα  
 τὰ εἶδη πρὸς ἑαυτὸν ποιεῖ ὅτι Πίσια τὸν θω-  
 ρακῶν ποιοῦν εἰσελθὼν, ὅτι δεῖξάντος αὐτὸν τὰ  
 Σακράτης θώρακος δὲ εἰργασμένοις ἢ τιῶν  
 ἦσαν, ἔφη, καλὸν γε, ὦ Πίσια, ὃ ἄρμα, τὰ  
 τὰ μὲν δέομα σκέπης τῶ ἀνθρώπου σκεπά-  
 ζει τὸν θώρακα, πῶς ὁ χροὶ μὴ καλύψῃ χροῖ-  
 σθαι. ἀτὰρ, ἔφη, λέξοι μοι ὦ Πίσια, διὰ τί  
 ἔτι ἰσχυρότεροι, ἔτε πολυῖστεροι τ' ἄλλων  
 πικρὸν τοῖς θώρακας, πλείονος πωλῆς; ὅτι, ἔφη,  
 ὦ Σάκραςτες ἄρρυθμοί τε ποιοῦν. τὸν ῥυ-  
 θμὸν, ἔφη, πό τερα μέγαν, ἢ σαθρῶν ὅτι δεῖ-  
 κνύων, πλείονος τιμῆς; ἔτι δὲ ἴσοις γε πόρῳ-  
 τας, ὅσδε ὁμοῖος ἰμῶν σε ποιεῖν, εἴ γε ἀρμότιον-  
 τας ποιεῖς. ἀλλὰ ἢ δι', ἔφη, ποιοῦ. ὅσδε γὰρ ὁ-  
 φελός ἐστι θώρακος αἰὲν τῶν ἀνθρώπων, ἔφη,  
 σώματα γε ἀνθρώπων, τὰ μὲν ἄρρυθμά ἐστι,  
 τὰ δὲ τ' ἄρρυθμα. πόρῳ μὲν οὖν, ἔφη. πῶς ἔτι, ἄρρυθμά  
 ἔφη, τὰ ἄρρυθμα σώματα ἀρμότιοντα τ' θω-  
 ρακα ἄρρυθμοί ποιεῖς; ὡς ἄρ καὶ ἀρμότιοντα,  
 ἔφη. ὁ ἀρμότιον γὰρ ἐστὶν ἄρρυθμος. δοκῆς μοι,  
 ἔφη ὁ Σάκρας, ὃ ἄρρυθμοί ἔτι καὶ ἑαυτὸ  
 λέγειν, ἀλλὰ πρὸς τὸν χροῖον. ὡς ἄρ αἰ εἰ-  
 φαῖς ἀσπίδα, ἢ εἰαὶ ἀρμότιον, τέτω ἄρ-  
 ρυθμὸν εἶναι, καὶ χλαμύδα, καὶ τὰλλα ὡσαύτως  
 εἰοικεν ἔχειν τὰ σφύρα. ἴσως ὁ καὶ ἄλλο τι οὐ  
 μικρὸν ἀγαθὸν τὰ ἀρμότιον ποιεῖσιν. διδά-  
 ζον, ἔφη, ὦ Σάκρας, εἴ τί ἐχθρὸς ἦτιον, ἔφη, τὰ  
 βαρῆ πύξοισιν οἱ ἀρμότιοντες τῶν ἀαρμό-  
 των, τὸν αὐτὸν σαθρὸν ἔχουσιν. οἱ μὲν γὰρ ἀαρ-  
 μοσοί, ἢ ὅλοι ἐκ τῶν ὤμων κρεμάνοι, ἢ καὶ  
 δῆλοι τῶ σώματος σφόδρα πύξοις, δις φο-  
 ροὶ καὶ χαλεποὶ γίγνονται οἱ δὲ ἀρμότιοντες, δις-  
 λημῶν δὲ βάρος, ὃ μὲν ὑπὸ τῶν κλεῖδων  
 καὶ ἐπωμίδων, ὃ δὲ ὑπὸ τῶν ὤμων, ὃ δὲ ὑπὸ  
 τῶ στήθους, ὃ δὲ ὑπὸ τῶ νώτου, ὃ δὲ ὑπὸ  
 τῆς γαστρός, ὀλίγου δεῖν οὐ φορήματα, ἀλ-  
 λά πρὸς τῆματι εἰοίχασιν. εἴρηκας, ἔφη, αὐτὸ δὲ  
 ὅσφ

ὁ δὲ ἔγωγε τὰ ἐμὰ ἔργα πλείου ἀξία νομίζω εἶναι. εἴποι μὲν τοὶ τοῖς ποικίλοις καὶ τοῖς ὀπίχρυστοις θώρακας μᾶλλον ὠνοῦνται. ἀλλὰ μὲν, ἔφη, εἴγε ἀφ' αὐτὰ μὴ δρμότηντας ὠνοῦνται, κακὸν ἔμοιγε δοκεῖσι ποικίλον τε καὶ ὀπίχρυσον ὠνοῦσθαι. ἀπάρ, ἔφη, τὸ σῶμα τὸ μὴ μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸ κερταυμῶν, καὶ τὸ δὲ ὀρθουμῶν, πῶς ἀν' ἀκρίβει θώρακας δρμόποιεν; οὐδαμῶς, ἔφη. λέγεις, ἔφη, δρμότην οὐ τὸς ἀκρίβεις, ἀλλὰ τὸς μὴ λυποῦντας ἐν τῇ χρεία. αὐτίς, ἔφη, τὸ λέγεις ὡς ὁ Σωκράτης, καὶ τὸν ὀρθῶς ἀποδέχθη. γυναικὸς δὲ πολέστῃς ἐν τῇ πόλει καλῆς, ἢ ὄνομα ἴω Θεοδότη, καὶ οἷα σιωπῆσαι τῷ πείθοντι, μνησθέντος αὐτῆς τῷ παρόντων τίνος, καὶ εἰπόντος, ὅτι καὶ τὸν εἶναι λόγου ὁ κάλλος τῷ γυναικὸς, καὶ ζωγράφου φησάντος εἰσιέναι πρὸς αὐτὴν ἀπὸ γυναικῶν, οἷς ἐκεῖναι ὀπίδενον ἐαυτὴν ὅσα καλὰς ἔχουσι τὸν αἶψα ἡσασσάμενοι, ἔφη ὁ Σωκράτης. ἔγὼ δὲ ἢ ἀκούσασί γε τὸν λόγου κρηστώνεσι καταμαθῆναι. καὶ ὁ διηγησάμενος. ὅτι αὐτὸν φθάνοιτ', ἔφη, ἀκροθουῦντες; οὕτω μὲν δὲ ἡ πόλις ἔστιν, πρὸς τὴν Θεοδότην, καὶ κατὰ λαβόντες ζωγράφου τινὶ παρεσηκῆσαν, ἐθέσαντο. παυσαμένης δὲ τῆς ζωγράφου ὡς ἀδρες, ἔφη ὁ Σωκράτης, πότερον ἡμᾶς δὲ μᾶλλον Θεοδοτὴ χάριν ἔχον, ὅτι ἡμῖν ὁ κάλλος ἐαυτὴν ἐπέδεδξεν, ἢ αὐτὴν ἡμῖν, ὅτι ἔλασάμεθα; ἀρ' εἰ μὲν αὐτὴ ὠφελιμότερα βῆναι ὀπίδειξις, αὐτὴν ἡμῖν χάριν ἐκτέον. εἰ δὲ ἡμῖν ἡ χάρις, ἡμᾶς αὐτῇ; εἰπόντος δὲ τίνος, ὅτι δίκαια λέγεις, Διοκούῃ, ἔφη, αὐτὴ μὲν ἢ δὲ τὸ παρ' ἡμῶν ἔπαυον κερδαίνῃ, καὶ ἐπέδδον εἰς πλείους ἀγαθῶν λαῶν, πλείω ὠφελήθησεν. ἡμῶς δὲ ἢ δὲ τὸ ὠφελισσάμεθα ὀπίδενον ἀφασί, καὶ ἀπὸ μὲν ἑσπεροκνησάμενοι, καὶ ἀπελθόντες ποθῆσομεν. ἐκ τῶν τῶν εἰκὸς, ἡμᾶς μὲν ἡσασσάμεθα, αὐτὴν δὲ ἡσασσάμεθα. καὶ ἡ Θεοδοτὴ, ἢ δὲ, ἔφη, εἰ τοῖνυν αὐτὴ ἔπαινος ἔχει, ἐμὲ ἀν' ἀδελφῶν ὑμῖν τὴν χάριν ἔχον. ὅτι τῶν ὁ Σωκράτης, ὅρα δὲ αὐτὴν τε πολυτελῶς κεκοσμημένῃ, καὶ μητέρα παροδοῦσθαι αὐτῇ ἐν ἐσθῆτι καὶ ἡσασσάμεθα οὐ τῇ τυχεύσει, καὶ ἡσασσάμεθα πολλὰς καὶ ἀφειδῆς, καὶ ὁσὰν αὐτὰς ἡμελημένως ἐχούσας, καὶ τοῖς ἄλλοις τὴν οἰκίαν ἀφθόνως κατεσκεύασσάμεναι. εἰπέ μοι, ἔφη, ὡς Θεοδοτὴ, ἔστι σοι ἀρετῆ;

Aquod equidē opera mea maximi esse pretij duco. Nonnulli tamen thoraces varios ac deauratos lubentius emunt. At vero, ait Socrates, si propterea non congruentes emunt, varium mihi & inauratum malum emere videntur. Quum autem corpus eodem modo non manet, ait, sed modo curuatur, modo erigitur, quo pacto accurati thoraces cōgruere possunt? Nequaquam, inquit. Dicis tu congruere, ait, non accuratos, sed qui in ipso vsu molesti nō sint. Id vero mi Socrates, ait, ipse dicis, & nūc quidem recte rem accipis. Ceterum quum aliquando mulier quædam esset in vrbe sane formosa, cui nomen esset Theodota, quæque talis esset, vt cū persuadente confuisceret: facta eius mētiōne ab aliquo eorum, qui aderant, dicente mulieris eius elegantiam verbis exprimi non posse, atque etiam commemorāte pictores ad eam cōmeare, vt eius imaginem exprimerēt, quibus illa commonstraret omnia, quæcumque honeste posset: Nos etiam, ait Socrates, hanc spectatum ire par erat. Nec enim illi, qui audierint, cognoscere possunt, an ipsius forma commemorationem omnem superet. Tum is, qui hæc narrauerat: Quid confestim, ait, sequimini. Itaque quum ad Theodotam iuissent, & hanc pictori adstātem reperissent, spectabant mulierem. Quumque cessasset pictor: Vtrum nos, ait Socrates, gratiam potius habere Theodotæ conuenit, quod pulchritudinem suam nobis ostēderit; an nobis illam, quod eam spectauerimus? Num si quidem hæc ostēfio ipsi vtilior est, nobis habere gratiā debet: sin autem nobis vtilior est contemplatio, nos ipsi? Hæc quum quidam diceret, proferri ab eo æquissima: Ergo, inquit, hæc quidem modo laudem hanc a nobis lucrī accipit loco, ac posteaquam ad plures rem enuntiauerimus, maiorem vilitatem capiet: nos autem quæ iam spectauimus, adtingere cupimus, ac abimus nonnihil titillati, denique vbi discesserimus, desiderabimus. De quibus consentaneum est, nos quidem hæc colere, ipsam verō coli. Tum Theodota: Profecto, inquit, si hæc ita se habent, me vobis spectationis causa gratiam habere oporteat. Deinde Socrates, quum eam sumtuose ornatam videret, ac matrem cū ea in veste & cultu nō vulgari, itemq; multas ac formosas ancillas, ne illas quidem neglectim habitas, aliisque rebus abunde instructas ædes: Dic mihi, ait, mea Theodota, prædiumne quoddam habes?

At Ben. 5. p. III, 40. εἰς αὐτὸν ἴδω. ἐκ τῆς αὐτῆς π. 291, 15. ἴδω.

ἀκούσασί γε, εἰ τὸ λόγου, κρηστώνεσι

C

D

E



Non habeo, inquit. At domum habes cum prouentibus? Ne illam quidem. At seruos manibus tibi lucrum quærentes? Ne illos quidem, ait. Vnde igitur habes necessaria? Si quis, inquit, amicus mihi factus, bene mihi facere velit, is mihi facultatum instar est. Profecto, ait Socrates, mea Theodota, præclara illa possessio est; multoque potius est amicorū habere gregem, quam ouium, boum, caprarum. Verum, ait, an fortunæ rem cōmittis, vt aliquis ad te amicus instar muscæ aduolet, an & ipsa nō nihil artis adhibes? Qui possim ego, inquit, artis aliquid ad hoc inuenire? Multo, inquit Socrates, cōuenientius profecto, quam aranæ. Nosti enim, quo pacto illæ victum venentur. Telas enim tenues texunt, & quidquid in eas inciderit, eo cibi loco vtūtur. Ergo mihi quoque, ait Theodota, das hoc consilij, vt rete aliquid texam? Non enim scilicet, adeo te sine arte putare debes prædam lōge pretiosissimam, nimirum amicos, venaturam. Non vides eos, qui lepores, rem nō magni æstimandam venantur, multa artificiose moliri? Nam quum illi noctu pascantur, comparatis canibus ad operas nocturnas aptis, eos venantur. Et quia interdum auferunt, alios acquirunt canes, qui ex odore sentientes, quo se ex pastu ad cubile receperint, eos reperiant. Quia vero pedibus celeres sunt, vt etiā ex oculis effugere currendo possint; rursus alios canes veloces comparant, vt e vestigio capiatur. Rursum quia lepores nonnulli hos quoque effugiunt, retia statuūt iis in semitis, per quas fugiunt, vt in ea delapsi compedibus quibusdam implicentur. Et Theodota: Qua igitur, ait, re tali possim amicos ego venari? Si profecto canis loco, ait Socrates, comparaueris aliquē tibi, qui indagando tibi formæ studiosos ac locupletes inueniat; atque vbi inuenerit, hoc machinetur, vt eos in retia tua coniciat. Et qualianam, inquit, retia mihi sunt? Vnum rete, ait, corpus ipsum est, ad amplectendam prædam aptissimum; atque in hoc animus, quo intelligere potes, quo pacto homines intuendo grata esse possis, quid dicens adferre possis læticiam: ac præterea suscipiendum esse comiter illum, qui tui sit studiosus; excludendum vero, qui te habeat ludibrio: magna cum sollicitudine inuisendum amicum, qui aduersam in valetudinē incidit: vehementer congratulandum ei, qui præclare quid gesserit: deniq; toto pectore gratificandum illi, cui admodum curæ sis.

ὄκ' ἐμοίγ', ἔφη. ἀλλ' ἀρα οἰκία παροδοίαις ἔχουσα; ὁ δὲ οἰκία, ἔφη. ἀλλὰ μὴ χροτέλαι ἴνεις; ὁ δὲ χροτέλαι, ἔφη. ποῦ οὖν, ἔφη, τὰ ὀπιθήδεια ἔχεις; εἰς τίς, ἔφη, φίλος μοι γυρόμυρος, ὃ ποιῆν ἐτέλη, ὅτ' ἔμοι βίος ἔστί. ἢ τί τὴν ἔρα, ἔφη, ὦ Θεοδότῃ, καλὸν γὰρ ὁ κτήμα, καὶ πολλῶν κρήτων ἢ οἴων τε, καὶ βοῶν, καὶ αἰγῶν, φίλων ἀγέλιω κεκτῆσθαι. ἀτὰρ, ἔφη, ποτέρον τῆ τύχῃ ὀπιθέπεις, εἰς τίς σοὶ φίλος ὡς ἄρ' μῦα παροπλήται, ἢ καὶ αὐτὴ τῆ μηχανῆ; πῶς δ' αὖ, ἔφη, ἐγὼ τοῦτου μηχανῆ δέξομαι; πολὺ ἢ δὲ, ἔφη, παροπλήτων μὲν λον, ἢ αἰ φάλαγγες. οἶδα γὰρ ὡς ἐκεῖναί θηρασι τὰ παρὸς τὸν βίον. δέχεται γὰρ δῆπου λεωτῆς ὑφηνάμματα, ὅ, τι αὐτὸν εἰσπέσει, τοῦτω ἔσθῃ χροτέλαι. καὶ ἐμοὶ οὖν, ἔφη, συμβουλεύεις ὑφηνάσθαι τὴ θηρασίαν. εἰ γὰρ δὴ οὕτως γὰρ ἀπὸ χροτέλαι οἶδα γὰρ ὅτι πλείους ἀξίον ἀγέλιω φίλοις θηρασίαν. οὐχ ὅρας, ὅτι καὶ ὁ μικρὸν ἀξίον τὸς λαγῶς θηρασάντες πολλὰ τεχνάζουσι; ὅτι μὲν γὰρ τὸ νυκτὸς νέμονται, κύνας νυκτεροπληγῆς περισάμμοι, ταύτας αὐτοὶ θηρασάν. ὅτι ὅ μὲν ἡμέραν ἀποδιδράσκειν, διῆας κτῶνται κύνας, αἱ πινες ἢ αὐτὸν τὸ νομῆς εἰς τὴν δύνῃ ἀπέλθωσι, τῆ ὁσμῆ αἰσθάνονται, δεισάντες αὐτοὺς. ὅτι ὅ ποδῶκός εἰσιν, ὡς ἐκ τῆ φανεροῦ δέχονται ἀποφύγειν, ἀλλὰς αὐτὴς κύνας ταχέως ἀφίστανται, ἵνα καὶ ποδῶς ἀφίστανται. ὅτι ὅ καὶ ταύτας αὐτῶν πινες ἀποφύγειν, δίκτυα ἱστῶν εἰς τὰς ἀράποις, ἢ φούροις, ἢ εἰς ταῦτα ἐμπιπῶντες συμποδίζονται. πίν οὖν, ἔφη, τοῦτω φίλοις αὐτῶν θηρασίαν; εἰ ἢ δὲ, ἔφη, αὐτὴ κύνας κτήσῃ, ὅστις σοὶ ἰχθύων μὲν τὸς φιλοκάλους καὶ πλοισίους δὴρήσῃ, δὴρῶν ὅ μηχανήσεται ὅπως ἐμβάλη αὐτοὺς εἰς τὰ σὰ δίκτυα. καὶ ποῖα, ἔφη, ἐγὼ δίκτυα ἔχω; ἐν μὲν δῆπου, ἔφη, καὶ μάλα ὃ παρὸς πλεκομένον, ὃ σῶμα ἐν δὲ τοῦτω ψυχρῷ, ἢ καὶ ἀμύθηταις, καὶ ὡς αὐτὸ ἐμβλέπουσα χροτέλαι, καὶ ὅ, τι αὐτὸν λέγουσα δὴ φράσις· καὶ ὅτι δὲ τὸ μὲν ὀπιμελέμενον ἀσμένως ὑποδέχεται, τὸ ὅ βυβαίντα ἀποκλείειν καὶ ἀρρωσῆσαντος γὰρ φίλου, φροντιστικῶς ὀπιπέψασθαι, καὶ καλὸν τὴν παρὰ ἑαυτοῦ σφόδρα σωμαθίσθαι· καὶ τὰ σφόδρα σου φροντίζοντι ὅλη τῆ ψυχῇ χροτέλαι. φίλος

φιλήν γε μὴν δὲ οἶδ' ὅτι ἔπιτασσαι οὐ μόνον  
 μαλακῶς, ἀλλὰ καὶ δυνόικῶς. καὶ ὅτι ἀριστοί  
 σοι εἰσὶν οἱ φίλοι, οἶδ' ὅτι οὐ λόγῳ, ἀλλ' ἔργῳ  
 αἰαπεύεις. μὰ τὸν δῖ', ἔφη ἡ Θεοδότη, ἐγὼ  
 τούτων ἑσδέν μηχθραύμα. καὶ μὴν, ἔφη, πο-  
 λὺν ἀφ' ἑρῆς ὅτι φύσιν τὴν καὶ ὀρθῶς αἰθρώ-  
 πῳ παρὰ φέρεσθαι. καὶ γὰρ δὴ βία μὴ οὐτ'  
 αἰ' ἔλοις, οὔτε κατὰ φιλόν. ἀεργεσία δέ,  
 καὶ ἡδονὴ δὲ θηλείον τὸ αἰλώσιμόν τε, καὶ πα-  
 ραμόνιμόν ἐστιν. ἀληθῆ λέγεις, ἔφη. δὲ τῶν  
 ἔφη, παρὰ φέρων μὴ τὸς φρονιτίζοντάς σου τοῖ-  
 αὐτὰ ἀξιοῦν, οἷα ποιοῦσιν ἀλλοῖς σμικρότα-  
 τὰ μελήσῃ. ἔπειτα δὲ αὐτῶν ἀμείβεσθαι χα-  
 εἰζομένην τὸν αὐτὸν ἔσπον. οὕτω γὰρ αἰ' μά-  
 λις φίλοι γίνονται, καὶ πλεονάζουσιν φι-  
 λῶν, καὶ μέγιστα ἀεργετοῖεν. ἡμεῖς οἱ δὲ αἰ'  
 μάλις, εἰ δεομένοις δωροῖο τὰ παρὰ σεαυ-  
 τῆς. ὁρᾷς γὰρ, ὅτι καὶ τῶν βρωμῶν τὰ ἡδίστα,  
 εἰ μὴ πῶς παρὰ φέρηται, ὡρὴν ἔπιθυμῶν,  
 ἀνδρῶν φαίνεται, κεκορεσμένοις δὲ καὶ βδελυ-  
 γμίαν παρέχῃ. εἰ μὴ πῶς παρὰ φέρη λιμὸν  
 ἐμποίησας, καὶ φανώτερον ἢ, πῶς ἡδέα  
 φαίνεται. πῶς οὖν αἰ', ἔφη, ἐγὼ λιμὸν ἐμποίη-  
 τῶ τῶν παρ' ἐμοὶ διωαίμων; εἰ μὴ δῖ', ἔ-  
 φη, παρὰ φέρων μὴ τοῖς κεκορεσμένοις μήτε  
 παρὰ φέρεις, μήτε ὑπομιμνήσκεις, ἕως αἰ'  
 τῆς πλησιονῆς παυσάμενοι πάλιν δέονται.  
 ἔπειτα τὸς δεομένοις ὑπομιμνήσκεις ὡς κε-  
 κορεσμένῳ τὴν ὁμιλίαν, καὶ τὰ φαίνοσθαι βου-  
 λομένη ἡμεῖς εἶναι, καὶ ἀφ' ἑρῆς ἕως  
 αἰ' ὡς μάλις δεηθῶσι. τίς καὶ αὐτὰ γὰρ πολὺ  
 ἀφ' ἑρῆς τὰ αὐτὰ δῶρα, ἢ πλεονάζουσιν ἔπιθυ-  
 σαι, διδόναι. καὶ ἡ Θεοδότη, τί οὖν; οὐ σύ μοι,  
 ἔφη, ὡς Σώκρατες, ἐξήρου σιωπηρατῆς τῶν  
 φίλων; εἰ μὴ δῖ', ἔφη, πείθης με σύ. πῶς  
 οὖν αἰ', ἔφη, πείσασί σε; ζητήσῃς, ἔφη, τὸ  
 αὐτῆ, καὶ μηχθρήσῃ εἰ μὴ πῶς μου δέη. εἰσὶ δὲ  
 τοῖνυν, ἔφη, θαμνά. καὶ ὁ Σωκράτης ἔπι-  
 σκώπων τῶν ταύτης ἀποραγμοσύνῃ. ἀλλ'  
 ὡς Θεοδότη, ἔφη, οὐ πῶς μοι ῥαδόν ἐστὶν ἁ-  
 λῶσθαι. καὶ γὰρ ἴδῃ παρὰ φέρματα πολλὰ, καὶ  
 δημόσια, παρέχῃ μοι ἀσολία. εἰσὶ δὲ καὶ φί-  
 λοι μοι, αἰ' οὔτε ἡμέρας, οὔτε νυκτὸς ἀφ' αὐ-  
 τῶν εἰσὶ μοι ἀπιέναι, φίλῶν τὴν μαρτυρίαν  
 παρ' ἐμοῦ, καὶ ἐπαδῶς. ἔπιτασσαι γὰρ, ἔφη,  
 καὶ ταῦτα ὡς Σώκρατες; ἀλλὰ ἀφ' ἑρῆς τί οἶδ', ἔφη, Ἀπολλόδωρον ἢ τόνδε, καὶ Ἀντιθένην ἢ τόνδε.

A Amoribus quidem certe scio te nō modo  
 molliter inferuire nosse, sed etiam magna  
 cum animi benevolentia: quodque prae-  
 stantissimos amicos habeas, id te scio non  
 oratione, sed ipsa re persuadendo efficere.  
 Ego vero, subiecit Theodora, nihil profe-  
 cto his artibus moliri soleo. Atqui, ait So-  
 crates, multum refert, prout natura fert, ac  
 recte hominem adgredi. Nam vi quidem  
 neque capere, neq; retinere amicum pos-  
 sis: sed haec fera tum beneficio, tum volu-  
 ptate capi potest, & ut maneat, retineri.  
 Vere dicis, inquit. Quamobrem oportet,  
 B ait, primum ab eis, qui tui studiosi sunt, hu-  
 iusmodi petere, qualia minimi sint facturi:  
 deinde ut tu quoque gratificando vicem  
 eodem modo referas. Nam hoc pacto ma-  
 xime tibi amici fient, ac diutissime diligēt,  
 & plurimis te beneficiis adficiēt. Gratifi-  
 caberis autem maxime, si tua, quum eis in-  
 digent, concesseris. Vides enim, etiam sua-  
 vissimas escas adlatas prius, quam adpetā-  
 tur, in suaues videri: exsaturatis vero etiam  
 fastidium parere. At si quis eas porrigat iis,  
 in quibus famem excitauerit: etiam si vi-  
 cliores sint, persuaues videntur. Quo igitur  
 pacto, subiecit Theodora, famem ego in a-  
 liquo mecum versante possim excitare? Pri-  
 mum profecto, ait, si saturatis neque porri-  
 gas, neq; eos commonefacias prius, quam  
 sine repletionis facto, rursus egeant. Dein-  
 de si comonefeceris indigentes colloquio  
 maxime decoro, atque declarando, quasi  
 gratificari velis; interimq; elabaris, donec  
 maxime opera tua indigeant. Tunc enim  
 longe praestat eadem dona concedere, quam  
 prius, quum necdum expeterentur. Et  
 D Theodora: Quid ergo? inquit, non tu mi-  
 hi, mi Socrates, opem in venandis amicis  
 ferre velis? Profecto, ait, si tu me persuafe-  
 ris. Quo igitur pacto, ait, te persuaferim?  
 Quaeres, inquit, hoc ipsa tu, & excogitabis,  
 si qua in re mea tibi opus futurum sit ope-  
 ra. Ergo frequenter, ait, ad me ingredere.  
 Et Socrates in otium suum iocans: Enim-  
 uero mea Theodora, inquit, non mihi ad-  
 modum facile est otari. Nam compluri-  
 bus tum priuatis, tum publicis negotiis oc-  
 cupatus sum. Atque etiam amicæ quaedam  
 E mihi sunt, quæ nec interdiu, nec noctu ab-  
 esse me abs se patientur; quod & amoris  
 conciliandi rationes, & incantationes ex  
 me discant. An & illa nosti, ait, mi Socra-  
 tes? Cur enim existimas, respondit, & A-  
 pollodorum hunc, & Antisthenem num-

† Nomen  
avis ama-  
toris, quod  
nonnum-  
quam pro  
illecebris  
usurpatur.  
Cōsule in  
terp. Theo.  
Eidyl II.

quam a me discedere? Cur & Ceбетem & A  
Simmiam Thebis ad me ventitare? Sat sci-  
to ea non absque multis philtris, & incan-  
tationibus, & illecebris fieri. Ergo tu, in-  
quit, cōmodato mihi des†lyngem, vt eam  
in te primum adtraham. At enim, subiecit  
Socrates, nolo ad te profecto pertrahi, sed  
te ad me venire. Veniam vero, ait, tantum  
me suscipe. Suscipiam, inquit, si non aliqua  
te carior apud me fuerit. Quum itidem a-  
liquando Epigenem quemdam vidisset ex  
familiaribus, qui & iuuenis esset, & corpore  
male adfecto: Quam vulgariter, inquit,  
adfectum tibi corpus est, mi Epigenes. Et  
ille: Vulgaris sum, mi Socrates, ait. Nihilo  
magis, inquit, quā ij, qui apud Olympiam  
decertaturi sunt. An tibi certamē exiguum  
esse de vita videtur aduersus hostes, quod  
Athenienses proponunt, quum res feret?  
Atqui nō pauci bellicis in periculis ob ma-  
lam corporis valetudinem moriuntur, vel  
turpiter euadunt. Multi eadem de causa  
capiuntur viui, & capti vel reliquum vitæ  
feruiunt, si res ita ferat, feruitutem longe  
grauissimam: vel in necessitates maximo  
cum dolore coniunguntur, atque etiam  
perfoluētes nonnumquā plura, quam  
in bonis habeant, quod reliquum est vitæ,  
in maxima rerum necessariarum inopia &  
ærumnis transigunt. Multi etiam sibi exi-  
stimationem turpem comparant, quod ob  
corporis imbecillitatem formidolose ge-  
rere se videantur. An has tu malæ valetu-  
dinis pœnas contemnis, teq; putas hæc fa-  
cile laturum? Atqui arbitror equidem lon-  
ge faciliora & iucundiora his esse, quæ il-  
lum tolerare necesse sit, qui bonæ corpo-  
ris valetudini dat operam. An tu salubri-  
orem, ac ad alia putas vtiliorem esse malam  
corporis constitutionem, quam bonam?  
An ea, quæ per bonam corporis constitu-  
tionem fiunt, contemnis? Atqui omnia di-  
uersa sunt in iis, quibus vel bene, vel male  
adfecta sunt corpora. Nam quibus adfecta  
bene sunt corpora, valetudine vtuntur cō-  
moda, & robusti sunt, & multi hac ratione  
incolumes e præliis euadūt honestissime,  
cunctaque pericula effugiunt: multi ami-  
cis succurrunt, de patria bene merentur, &  
ob hæc gratiam consequuntur, & ingen-  
tem gloriam comparant, & honores præ-  
clarissimos adipiscuntur. Quo fit, vt reliquā  
vitam suauius ac præclarior transigant,  
liberisq; suis pulchriora relinquunt ad vi-  
te αξιουῶται, καὶ δόξαν μεγάλην κτῶνται, καὶ  
τε λοιπὸν βίον ἡδύνουσι καὶ κάλλιον ἀφ' ἑαυτῶν πασι καλλίως ἀφορμὰς εἰς τὸ βίον  
καταλεί-

ποτέ μου ἀπολείπεσθαι; ἀλλὰ τί τὸ καὶ Κέβητος  
καὶ Σιμμίαν θήσθηεν ὡς ἀγίγνεσθαι; ὅτι ἴ-  
δι, ὅτι ταῦτα οὐκ ἀπὸ πολλῶν φίλων τε,  
καὶ ἐπαδῶν, καὶ ἰούτων ὄντι. χρῆσον βίον μοι,  
ἔφη, πλὴν ἰούτων, ἵνα ὅτι σοι παρῶτον ἔλκω αὐ-  
τιῷ. ἀλλὰ μὰ δὴ, ἔφη, οὐκ αὐτὸς ἔλκεσθαι  
παρὸς σε βέλομαι, ἀλλὰ σε παρὸς ἐμὲ πορῶ-  
εἶμι. ἀλλὰ πορῶσομαι, ἔφη, μόνον τὸ ἑσπέρη. ἰσοδι-  
χου. ἀλλὰ ἑσπέρησέ με, ἔφη, εἰ μὴ τις φι-  
λωτέρου σου ἔνδον ἦ. ἐπιγῆμι τὸ τῷ ξυζών-  
των ἵνα νέον τε ὄντα, καὶ τὸ σῶμα κακῶς ἔχον-  
τα ἰδῶν ὡς ἰδιωτικῶς, ἔφη, τὸ σῶμα ἔχεις ὡς  
ἐπιγῆρες. καὶ ὅς, ἰδιώτης μὲν, ἔφη, εἰ μὴ ὡς Σώ-  
κρατες ὁ δὲν γε μάλλον, ἔφη, τῷ ἐν ὀλυμ-  
πία μελλόντων ἀγωνίζεσθαι. ἢ δοκεῖ σοι μι-  
κρὸς εἶναι ὁ παρὲς τῆς ψυχῆς παρὸς τῆς πολε-  
μίου ἀγῶν, ὃν ἀδυνατοὶ θήσοισιν, ὅταν τύχου-  
σι; καὶ μὲν οὐκ ὀλίγοι μὲν ἀλλὰ πλὴν τῷ σώματι  
μαλὸς καχεξίας ἀποθήσονται τε ἐν τοῖς πο-  
λεμικῶς κινδύνοις, καὶ ἀγῶνι σώζονται. πολ-  
λοι δὲ αὐτὸ τῆτο ζῶντες ἀλίσκονται, καὶ ἀ-  
λόντες ἢτοι δουλεύουσι τὸν λοιπὸν βίον, εἰ μὴ  
οὕτω τύχουσι, πλὴν χαλεπωτάτην δουλείαν, ἢ  
εἰς τὰς ἀνάγκας τὰς ἀλγυνοτάτας τὸ ἐμπεσον-  
τες, καὶ ἐκπίσαντες οὐλοτε πλείω τῷ ὑπαρ-  
χόντων αὐτοῖς, τὸν λοιπὸν βίον εἰδεῖς τῷ ἀ-  
ναγκάων ὄντες καὶ κακοπαθούντες ἀλλὰ ζῶ-  
σι. πολλοὶ δὲ δόξαν ἀγῶνι κτῶνται, ἀλλὰ πλὴν  
τῷ σώματι ἀδυναμίαν δοκούντες ἀποδει-  
λιῶν. ἢ κατὰ φρονίους τῷ ὀπιτιμίων τῆς κα-  
χεξίας τούτων, καὶ ῥαδίως αἰ οἷς φέρειν τὰ τοῖ-  
αῦτα; καὶ μὲν οἷμαί γε πολλῶ ῥάω καὶ ἡδύω  
τούτων εἶναι, ἀδύνατον μὲν τὸν ὀπιτιμίων  
τῆς τῷ σώματι διεξίας. ἢ ὑγιεινότερον ἴε καὶ  
εἰς πᾶσα χρῆσιμότερον νομίζεις εἶναι πλὴν κα-  
χεξίας τῆς διεξίας; ἢ τῷ ἀλλὰ πλὴν διεξίας  
γνωσμένων κατὰ φρονίους; καὶ μὲν πᾶντα γε  
τῶναι πᾶσα συμβαίει τοῖς ὅτι τὰ σώματα ἔχου-  
σιν, ἢ πῆς κακῶς, καὶ γὰρ ὑγιαινοσιν οἱ τὰ σώ-  
ματα ὅτι ἔχοντες, καὶ ἰσχύουσι, καὶ πολλοὶ μὲν  
ἔχει τῆτο οὐκ τῷ πολεμικῶν ἀγῶνι σώζον-  
ταί τε δὴ γημόνως, καὶ τὰ δὴ πᾶντα ἀφ' ἑαυ-  
τοῖς πολλοὶ τὸ φίλοις τε βοηθοῖσι, καὶ πλὴν πα-  
τεῖδα διεργετῶσι, καὶ ἀλλὰ ταῦτα χρείως  
πᾶν καλλίως τυχεροῖσι. καὶ ἀλλὰ ταῦτα τὸν  
καταλεί-

καταλείπεισιν. οὗτοι γὰρ, ὅτι ἡ πόλις οὐκ ἀ-  
 σκεδῆμοσία τὰ πρὸς τὸν πόλεμον, ἀλλὰ τῆ-  
 το καὶ ἰδία ἀμελῆν, ἀλλὰ μηδὲν ἦτιον ὅπιμε-  
 λῆσαι. δὲ γὰρ ἴασι, ὅτι ὁ δὲ ἐν ἄλλω ὁ δὲ ἐν  
 ἀγῶνι, ὁ δὲ ἐν πρῶτῳ ὁ δὲ ἐν μείων ἔξῃς  
 ἀλλὰ ὁ βέλπτον ὁ σῶμα παρεσκευάσθαι.  
 πρὸς πρῶτα γὰρ, ὅσα πρῶτοι οὖν ἀπο-  
 ποι, χρῆσιμον ὁ σῶμα ὅτιν, ἐν πάσαις ὅ τῆς  
 τῆς σῶματος χρείαις πολὺ ἀλλὰ φέρῃ ὡς βέλ-  
 λιστα ὁ σῶμα ἔχῃν. ἐπεὶ καὶ ἐν ᾧ δοκεῖς ἔλα-  
 χίστην σῶματος χρείαν εἶναι, ἐν τῷ ἀφαινοῦ-  
 σθαι, τίς οὐκ οἶδεν, ὅτι καὶ ἐν τούτῳ πολλοὶ μέ-  
 γαλα σφάλλονται, ἀλλὰ ὁ μὴ ὑγιαίνῃν ὁ σῶ-  
 μα; καὶ λήθῃ, καὶ ἀθυμία, καὶ δισχυλία, καὶ  
 μαρὰ πολλάκις πολλοῖς ἀλλὰ τὴν τῆς σῶμα-  
 τος καχεξίαν εἰς τὴν ἀφαινοῖαν ἐμπιπτοῖσιν οὐ-  
 τως, ὡς ἐκείνῃς ὅπισημας ἐκβάλλῃν. ποῖς ὅ  
 τῶ σῶματῳ δὲ ἔργισι πολλὴ ἀσφάλεια, καὶ  
 ὁ δὲ κίνδυνος ἀλλὰ γὰρ τὴν τῆς σῶματος κα-  
 χεξίαν τοιοῦτον τι παθεῖν. εἰκὸς δὲ μᾶλλον πρὸς  
 τῶ σῶματῳ τῷ ἀλλὰ τὴν καχεξίαν γιγνομέ-  
 νων καὶ τὴν ἀφαινοῖαν χρῆσιμον εἶναι. καὶ τοῖς τῷ  
 γὰρ ποῖς εἰρημνοῖς ἐναντίων ἕνεκα τί οὐκ αὖ-  
 πὶς νοῦν ἔχον ἕπομελῆν; ἀλλὰ ὁ δὲ καὶ ὁ  
 ἀλλὰ τὴν ἀμελῆσαν γηράσθαι, ὅτιν ἰδεῖν ἑαυ-  
 τὸν, ποῖος αὖ κἀλλιστος καὶ κρεῖσσος τῶ σῶμα-  
 τι γήριτο. ταῦτα δὲ οὐκ ἔστιν ἰδεῖν ἀμελεῖν.  
 τῶ. οὐ γὰρ ἐθέλει αὐτόματῳ γίγνεσθαι. ὁρ-  
 γισμοῦ δὲ ποτέ πινος, ὅτι πρῶτον ἡ-  
 να χαίρῃν, οὐκ ἀπὸ πρῶτον ἔρρηθη· γελοῖον, ἔ-  
 φη, εἰ μὴ ὁ σῶμα κἀκίον ἔχοντι ἀπὸ πῶτη-  
 σῶ τῳ, μὴ αὖ ὀργίζεσθαι· ὅτι δὲ τὴν ψυ-  
 χῶ ἀρηχοτέρως ἀφαινοῖαν πρῶτον  
 χες, τῶ τὸ σε λυπεῖ. ἄλλου δὲ λέγοντος, ὅτι  
 ἀπὸ τῶ ἐσθίου· ἀκροῦ μῦθος ἔφη, τούτου φάρμα-  
 κῶν ἀγαθὸν διδάσκῃν. ἐρωτῶν δὲ, ποῖον;  
 παύσασθαι ἐσθίου, ἔφη, καὶ ἡδῶν τε, καὶ  
 ὁ τελέτερον, καὶ ὑγιανότερον φησὶ ἀφαινοῖαν  
 παυσάμενον. ἄλλου δὲ αὖ λέγοντος, ὅτι θερ-  
 μὸν εἶναι πρῶτον ὁ ὕδαρ, ὁ πῖνος ὁ τῶ ἀρ;  
 ἔφη, βούλη θερμῶ λούσασθαι, ἔτοιμον ἔσται  
 σοι. ἀλλὰ ψυχρὸν, ἔφη, ὡς ἐκ λούσασθαι ὅτιν.  
 ἀρ οὖν, ἔφη, καὶ οἰκέται ὅτι ἀρῶνται πίνον-  
 τές τε αὐτῶ, καὶ λουόμενοι αὐτῶ; μὴ τὸν δὲ;  
 ἔφη. ἀλλὰ καὶ πολλάκις τεταύμακα, ὡς ἡ-  
 δέως αὐτῶ πρὸς ἀμφοτέρω ταῦτα γὰρ.

A tam subsidia. Nequaquam certe propter  
 ea, quod ciuitas publice res bello necessa-  
 rias non exercent, etiam priuatim illa ne-  
 gligende sunt, sed nihilo minus sunt exco-  
 lenda. Quippe scire te velim, nec in alio  
 quouis certamine, nec vlla in actione de-  
 teriorem idcirco te futurum, quod a cor-  
 pore rectius cōparatus sis. Nam ad omnia,  
 quæcumque agunt homines, vtile corpus  
 est; atq; in omnibus corporis vlibus mul-  
 tum interest, esse quā optime adfecto cor-  
 pore. Quis enim ignorat, etiā in eo, in quo  
 putas vltimum corporis minimum esse, vide-  
 licet in cogitando, multos vehemēter im-  
 pingunt propterea, quod corpus non recte  
 valeat? Etiam obliuio, & mæror, & moro-  
 fitas, & infania sæpenuero in multis ob  
 malam corporis adfectionem sic in men-  
 tem penetrant: vt etiam scientias eiiciant.  
 At quibus adfecta bene sunt corpora, val-  
 de securi sunt, neque quidquam est peri-  
 culi eis ob malam corporis cōstitutionem  
 huiusmodi quid euenturum: potiusq; con-  
 sentaneum est, valetudinem integram ad  
 iis contraria, quæ ex mala constitutione o-  
 riuntur, conducere. Atqui propter ea, quæ  
 nunc indicatis cōtraria sunt, quid non tol-  
 leret is, qui mentis sit compos? Etiam tur-  
 pe est aliquem negligentia sua senescere  
 prius, quā videat, qualis sit, vbi & pulcher-  
 rimus, & robustissimus corpore euaserit.  
 At hoc videre nequit, si curam nullam ad-  
 hibeat. Non enim illa sponte sua fiunt.  
 Quum autem aliquando quidam excan-  
 desceret, quod salutans quemdam, resalu-  
 tatus nō fuisset: Ridiculum est, inquit, te si  
 cui occurrisses, qui minus commode cor-  
 pore fuisset adfectus, non succensurū fuif-  
 se: quod autem in hominem incideris a-  
 nimo rusticiore præditum, id tibi molestū  
 esse. Itidem quum alius diceret, insuauiter  
 se comedere: vt illi mederetur, bonum se  
 remedium ad hoc docere velle dicebat. Il-  
 lo interrogante, qualenam id esset: si co-  
 medere cessaueris, inquit. Et quidem si de-  
 fieris, ait, etiam suauius; vilioriq; cum ad-  
 paratu, & valetudini conuenientius viues:  
 Rursus alio dicēte, aquam apud se calidantē  
 esse, qua vteretur ad potum: Ergo quum  
 lauare calida voles, inquit, in promptu tibi  
 erit. Atqui, ait ille, frigidior est, quā vt lo-  
 tioni cōueniat. Ergo, subiecit Socrates, etiā  
 domesticis tuis molestū est ea tū ad potū,  
 tum ad lotionem vti? Nō profecto, inquit.  
 Immo sæpenuero miratus sum, quod tā  
 iucunde ad horum vtrumque illa vrantur.

Blasisalos. Athenay  
7. p. 139. 40.

Num aqua, subiecit Socrates, quæ apud te est, calidior est ad potum ea, quæ est in Æsculapij? Immo illa, inquit, quæ in Æsculapij fano est. Ergo cogitato, ait, periculum esse, ne & seruis & ægrotantibus sis morosior. Iam quum quidam pedisequum suum vehemèter cæcidisset, quamobrem seruo succenseret, interrogabat? Quod, inquit, voracissimus sit obsoniorum, & simul inertissimus: auarissimus idem, & otiosissimus. Tunc vero, subiecit Socrates, vnumquodam considerasti, vter plures plagas mereatur: tu, an seruus tuus? Rursus quum quidam iter ad Olympiam reformidaret: Quamobrem, inquit, profectioem hæc metuis? An non etiam domi totum fere diem obambulas? Ita quoque dum eo proficiscens ambulaueris, prandeabis: quumque rursus ambulaueris, cœnabis & quiesces. An nescis te, si obambulationes, quibus quinque vel sex diebus vteris, extedas, facile Athenis Olympiam venturum? Atq; etiam gratius erit, si vno die præcipies iter, quam si ferius eas. Nam cogi quem, vt itinera, quæ par sit, longiora faciat, molestum est: at vnum diem amplius in itinere consumere, magnam recreationem adfert. Quo fit, vt potius sit festinandum in faciundo itineris initio, quam ipsa in via. Quum alius diceret, se longo itinere conficiendo defessum esse: num quid oneris gestasset, interrogabat. Minime, ait, præter vestem. Num solus ibas, an & pedisequus te comitabatur? Comitabatur, inquit. Vacuus erat ille, an quid gestabat? Gestabat, inquit, tum stragula, tum alia vasa. Et quo pacto is, ait, itinere perfunctus est? Melius me, inquit, vti quidem mihi videtur. Quid ergo? subiecit Socrates, si tibi gestandū fuisset ipsius onus, quo te pacto nunc adfectum putares? Male profecto, inquit. Immo ne gestare quidem id potuissim. Attanto minus laboris perferre te posse, quam puer possit tuus, qui tibi esse viri videtur exercitati? Quoties autem aliquibus ad cœnam convenientibus, alij parum obsonij, multum alij adferret: iubebat Socrates, vt puer parum illud obsonij vel in commune adponeret, vel de eo partem aliquam in singulos distribueret. Quo fiebat, vt eos, qui multum adtulerant, non eius participes fieri puderet, quod esset in medio propositum omnibus, ac non obsonium suum ibidem collocare. Itaque suum etiam in commune adponebant, & quia nihilo plus habebant, quum illi, qui parum adferrebant; a magno in emendis obsoniis sumtu abstinebant. Idem quum animaduverteret quemdam ex iis, qui vna cœnabant, panem quidem comedere defuisse, sed obsonio tamen adhuc mero vesci,

πότερον ὃ, ἔφη, ὅτι ὡς ἂν σοὶ ὕδωρ θερμότερον πίνῃ βῆτιν, ἢ ὅτι ἐν Ἀσκληπιῷ; ὅτι ἐν Ἀσκληπιῷ, ἔφη. Ἐνθυμῶ δ' αὖ, ἔφη, ὅτι κινδυνώδης διαρροῦς ἐστὶ τῶν οἰκετῶν καὶ τῶν ἀρροσδιώτων. χρυσίου δὲ πινος ἰσχυρῶς ἀχλύουτον, ἤρετο τί χαλεπαῖνοι τῶν θεράπωντι; ὅτι, ἔφη, οὐλοφαγία τὸς ἰεῶν, βλακώτατος βῆτι, καὶ φιλαργυρώτατος ὢν, ἄρρητος. ἢ δὴ ποτὲ οὖν ἐπεσκέψω, ἔφη, πότερος πλεόνων πληγῶν δεῖται, σὺ, ἢ ὁ θεράπων; φοβεμὴς δὲ πινος τῷ εἰς Ὀλυμπίαν ὁδόν; ἔφη, φοβῆ τῆ πορείαν; ἔτι οἴκει σχεδὸν ὅλην τὴν ἡμέραν ἀειπαλῆς; καὶ ἐκείσε πορθύομαι ἀειπατήσας ἀρρησίας, ἀειπατήσας δὲ πνήσας καὶ ἀναπαύσας. ἔτι οἴδα, ὅτι εἰ ἐκλείνας τοὺς ἀειπάτους, ἔς ἐν πέντε ἢ ἑξ ἡμέραις ἀειπαλῆς, ῥαδίως ἀνὰ δειλίην εἰς Ὀλυμπίαν ἀφίκοι; θερμότερον ὃ καὶ περὶ ἑξορμῶν ἡμέρας μᾶλλον, ἢ ὑπερίξιν. ὅ μὴ γὰρ αἰακὰ καὶ ζεῦ ἀφαιτέρω τῶν μετρίων μηκύνει τὰς ὁδοὺς, χαλεπόν ὃ τῆ μᾶλλον ἡμέρας πλείονας πορθύομαι, μᾶλλον ἢ πολλῶν ῥασιῶν παρέχῃ. κρητὸν οὖν ἐν τῇ ὁρμῇ ἀειπαλῆς, ἢ ἐν τῇ ὁδῷ. ἄλλο δὲ λέγεται, ὡς παρετάθη μακρὰν ὁδὸν πορευθεὶς, ἤρετο αὐτῷ, εἰ καὶ φορτίον ἔφερε. μὰ δὲ ἔκ' ἐγώ, ἔφη, διὰ τὸ ἰμάτιον. μόνος δὲ ἐπορθύε, ἔφη, ἢ καὶ ἀκλύετος σοὶ ἡχλύε; ἢ χλύε; ἔφη, πότερον, ἔφη, κείνος, ἢ φέρων; φέρων ἢ δὲ, ἔφη, πᾶσι τὴν τρώματι, καὶ ἰθὺς ἀκλύε. καὶ πῶς τι, ἔφη, ἀπήλλαχεν ἐκ τῆς ὁδοῦ; ἐμοὶ μὴ δοκεῖ, ἔφη, βέλτιον ἐμοῦ. τί οὖν; ἔφη, εἰ δὲ ἐκείνος φορτίον ἔδωκε φέρειν, πῶς αὐτῷ δὲ ἀχλύε; κακῶς ἢ δὲ, ἔφη. μὴ οὖν εἰδὲ αὐτὸν ἠδυνῆσαι χυμίσαι. ὅ οὖν ἄσπετος ἦτιον τῶν παιδῶν δυνάσασθαι πορθεῖν, πῶς ἢ σκημίου δοκεῖ (ἢ ἀνδρὸς εἶ); ὁ πότερον τῶν ξυμίωντων ὅτι δὲ πνον οἱ μὴ μικρὸν ὄψον, οἱ δὲ πολὺ φέροισιν, ἐκέλευεν ὁ Σωκράτης τὰ παιδῶν δὲ μικρὸν ἢ εἰς τὸ χρινὸν πίνειν, ἢ ἀφ' ἀνέμων ἐκείσε τὸ μέρος. οἱ οὖν δὲ πολὺ φέροντες ἠχμύοντο τε μὴ χρινῶν, ἔτι εἰς τὸ χρινὸν πίνειν, καὶ δὲ μὴ ἀντιπίνειν δὲ ἑαυτῶν. ἐπὶ τῶν οὖν καὶ δὲ ἑαυτῶν εἰς τὸ χρινὸν, ἔτι ἐπεὶ ἄσπετος πλέον εἶχεν τῶν μικρὸν φερόμενων, ἐπαύοντο πολλοὶ ὄψωνεντες. κατὰ μαθῶν δὲ πᾶσι τῶν ξυμδιπνοῦτων τῶν μὴ οἴτου πεπαυμένων, ὅτι ὄψον αὐτῶν καὶ αὐτὸ ἐσθίοντα,

